

תלמוד בבלי מסכת נדה דף לג עמוד א

בעי רמי בר חמא: פולטת שכבת זרע מהו שתסתור בזיבה? רואה היתה וסותרת, או דילמא, נוגעת היתה - ולא סתרה? אמר רבא: לפום חורפא שבשתא, נהי נמי דסתרה, כמה תסתור? תסתור שבעה - דיה כבועלה, תסתור יום אחד - ויקרא טו+ ואחר תטהר אמר רחמנא אחר - אחר לכולן, שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם. וליטעמיך, זב גופיה היכי סתרה? לטהרתו אמר רחמנא, שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן! אלא מאי אית לך למימר - שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן, הכא נמי - שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן.

תלמוד בבלי מסכת נדה דף מב עמוד א

בעא מיניה רב שמואל בר ביסנא מאביי: פולטת שכבת זרע, רואה הויה או נוגעת הויה? נפקא מינה: לסתור, ולטמא במשהו, ולטמא בפנים כבחוחץ. מה נפשך, אי שמיע ליה מתניתין, לרבנן - רואה הויה, ולר' שמעון - נוגעת הויה. ואי לא שמיע ליה מתניתין, מסתברא - נוגעת הויה! לעולם שמיע ליה מתניתין, ואליבא דרבנן - לא קמיבעיא ליה, כי קא מיבעיא ליה - אליבא דר"ש ולטמא בפנים כבחוחץ - לא קמיבעיא ליה, כי קמיבעיא ליה, אבל לסתור ולטמא בכל שהוא, מאי? כי קאמר רבי שמעון דיה כבועלה - הני מילי לטמוי בפנים כבחוחץ, אבל לסתור ולטמא בכל שהוא - רואה הויה, או דילמא - לא שנא? איכא דאמרי: לעולם לא שמיע ליה מתניתא, והכי קמיבעיא ליה, מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני - רואה הויה, או דילמא: לא גמרינן מסיני, דחדוש הוא, דהא זבין ומצורעים דחמירי - ולא אחמיר בהו רחמנא? א"ל: רואה הויה. אתא שייליה לרבא, א"ל: רואה הויה. אתא לקמיה דרב יוסף, א"ל: רואה הויה. הדר אתא לקמיה דאביי, א"ל: כולכו ברוקא חדא תפיתו. אמר ליה: שפיר אמרי לך, עד כאן לא קאמר ר"ש דיה כבועלה - אלא לטמא בפנים כבחוחץ, אבל לסתור ולטמא בכל שהוא - רואה הויה.

משנה מסכת מקוואות פרק ח

משנה ג

[ג] המטיל טפין עבות מתוך האמה טמא דברי ר' אלעזר חסמא המהרהר בלילה ועמד ומצא בשרו חם טמא הפולטת זרע ביום השלישי טהורה דברי ר' אלעזר בן עזריה רבי ישמעאל אומר פעמים שהם ארבע עונות פעמים שהם חמש פעמים שהם ששה ר' עקיבא אומר לעולם חמש:

משנה ד

[ד] עובדת כוכבים שפלטה שכבת זרע מישראל טמאה בת ישראל שפלטה שכבת זרע מעובד כוכבים טהורה האשה ששמשה ביתה וירדה וטבלה ולא כבדה את הבית כאילו לא טבלה בעל קרי שטבל ולא הטיל את המים כשיטיל את המים טמא רבי יוסי אומר בחולה ובזקן טמא בילד ובבריא טהור:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף פו עמוד א

משנה. מנין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה - שנאמר +שמות יט+ היו נכנים לשלשת ימים.

תנו רבנן: פולטת שכבת זרע ביום השלישי - טהורה, דברי רבי אלעזר בן עזריה. רבי ישמעאל אומר: פעמים שהן ארבע עונות, פעמים שהן חמש עונות, פעמים שהן שש עונות. רבי עקיבא אומר: לעולם חמש. ואם יצאתה מקצת עונה ראשונה - נותנין לה מקצת עונה ששית.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף פו עמוד ב

א"ר חייא ברבי אבא א"ר יוחנן: זו דברי רבי ישמעאל ורבי עקיבא, אבל חכמים אומרים: שש עונות [א] שלמות בעינן.

הגהות הגר"א

[א] גמ' שש עונות. נ"ב גירסת הגאונים ג' עונות.

תוספות מסכת נדה דף לג עמוד א

רואה הויה וסותרת - אור"י דמשכחת בשמשה בהיתר שתסתור ע"י פליטה אחר ראיית ג' ימים רצופין דקי"ל כרבנן בפ' ר' עקיבא (שבת פו:): דבעינן שש עונות שלמות א"נ אחר ראייה אחת ואחר תיקון רבי זירא דסופרת שבעה נקיים על טיפת דם כחרדל דמסתמא צריך נמי נקיים מזרע דכעין דאורייתא תקון ומכאן אשה ששמשה וראתה מיד אין לה להתחיל לספור נקיים עד אחר יום ד' דבעינן ו' עונות שלמות וכן פסק ר"ח ואפילו רבא דפליג הכא ארמי בר חמא נראה דחזר בו מדלא השיבו וכולהו אמוראי סברי פרק יוצא דופן (לקמן דף מב.) דרואה הויה וסותרת אף לר"ש וכ"ש לרבנן והא דקאמר רבא לקמן (דף לז.) ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אביי אומר שלא תהא זיבה מפסקת ביניהם משם אין להוכיח דרבא לא חזר בו דהתם איירי בטומאת לידה שטמאה ז' ועושה משכב ומושב כמו נדה ולכן קאמר שלא תהא מפסקת אבל קרי דלא סותר אלא יום א' לא מפסיק.

רש"י מסכת שבת דף פו עמוד א

ביום השלישי - כגון ששמשה בחמישי ופלטה שכבת זרע בשבת, לא שנא שמשה תחילת ליל חמישי דאשתהי ארבע עונות שלמות - ליל חמישי וחמישי ליל ששי וששי, לא שנא שמשה יום חמישי עם חשיכה - דלא אישתהי אלא מקצת חמישי וליל ששי וששי, דליכא אלא שתי עונות שלמות, העונה - או יום או לילה.

תוספות מסכת שבת דף פו עמוד א

פעמים שהן ד' כו' - במלתא דרבי אלעזר בן עזריה ה"מ נמי לשנות בענין זה פעמים שהן שתיים פעמים שהן ג' כו' אלא להכי נקט ר' ישמעאל משום דסבר ברביעי עבוד פרישה כרבי עקיבא ובעונות לא בעי למתלי כמו שתולה רבי עקיבא.

ספר התרומה הלכות נדה סימן צה

הלכך נראה למורי רבינו דאשה ששימשה ואח"כ ראתה לא מבעיא אם ראתה ג' ימים ולא יותר שלא תתחיל לספור ברביעי דהלכה כרבנן דבעו שש עונות לפליטה שלמות פרק אמר ר"ע והרי גם ברביעי אולי תפלוט עד זמן מעת לעת יום הג' לשמש וסותר מן התורה אלא אפי' ראתה אחר התשמי' רק יום אחד או כתם אחד צריכה להמתין ג' ימים לאחר תשמי' ואח"כ תתחיל לספור דהיינו יום ה' עם יום שמוש' דכל יומא ויומא אולי תפלוט ויום הפליטה אינו מן המנין דיום א' לכל הפחות סתר אם כן לא תתחיל עד יום ה' דלרואה טפה כחרדל או כתם שתקנו לספור ז' נקיים מסתמא תקנו כל דין ספירה כמו שצריך לעשות מן התורה לרואה ג' ימים וא"כ לא תתחיל לספור עד יום ה' לשמוש' כגון אם שמש' למוצאי שבת וראתה בו ביום אינה מתחלת לספור עד יום ה' בשבת ובערב רביעי בשבת תבדוק עצמה כדי להפסיק בטהרה ותלבש בטהרה חלוק לבן או תרחץ הכתם ותתחיל לספור מליל חמישי ואילך ותבדוק עצמה כל ימי הספירה שחרית וערבית ותרחץ רביעי בשבת הבא בחמין שהוא יום ז' ותטבול ליל ה' **ומותרת אמנם אם להתחיל לספור ממחרת הראייה יכולה בזה ענין לספור שתכניס מוך או בגד רך באותו מקום ותקנח יפה יפה להסיר השכבת זרע ואם דואגת שלא תדע לקנח יפה תרחץ בחמין גם תקנח עצמה ולא חיישינן שתפלוט עוד אחרי כן בלא הרגשה ואז תוכל להתחיל ולספור למחרת הקנוח והרחיצה** שהרי תנן פרק ח' דמסכת מקוואות (פ"א מ"ד) האשה ששימשה וירדה וטבלה ואח"כ כבדה הבית כאלו לא טבלה משמע דקודם טבילה יכולה לכבד ולקנח ופרק אלמנה לכהן גדול גם גבי משמשת מת בעלה טובלת ואוכלת בתרומה לערב ופרק בית שמאי גבי קטנה עומדת מחיקו וטובלת ואוכלת בתרומה לערב ואין סברא לומר דמיירי בהטבילו' במטה ולא נתהפך דזה דוחק וגם פרק אמר ר"ע ראוייה היתה תורה לינתן לטבולי יום ומ"מ נתנה למערבי שמש שטבלו מבעוד יום ע"ש ואם היתה חשש פליטה א' טבילה לא היה לה לטבול עד הלילה וכן בסוף בא סי' (נדה נ"ד ע"א) קתני הוואה יום א' טמא ויום א' טהור משמשת שמיני ולילו וארבע לילות מתוך י"ח ומוכיח התם דמשמשת הלילה ורואה למחר ושומרת יום כנגד יום וטובלת לערב וטהורה. **והמקילות לספור למחרת ראייה בלא קנוח ורחיצה סומכות אהא דאמרינן פרק יוצא דופן דאזלה בכרעה בהדי דאזלא שרתה לכך סומכת על הילוך מרובה שהולכת משעת תשמיש עד הלילה ולא טוב הדבר דהא דקאמר בהדי דאזלא שרתה היינו שיכול להיות שאינה פולט' עוד דשמא נפל כל השכבת זרע אבל מ"מ אינו ודאי כן אלא עדיין יש לחוש שתפלוט עוד דדילמא אשתירי ביה ומילתי' דרבא דאמר פרק יוצא דופן משמשת כל שלשה ימים אסור לאכול בתרומה א"א שלא תפלוט לא בעא לאוקומ' דאזלא בכרעה דאיכא למיחש עוד לפליטה משום דלישנא א"א שלא תפלוט משמע שודאי פולטת ואי דהלכה ברגליה. אם כן חיישינן שלא תפלוט מבעי ליה. דליכא ודאות אלא חששא לכך מוקי לה בישנה במטה ונתהפכה דודאי פולטת וקרא דורחצו במים וטמאו עד הערב ולא יותר מוקי לה בהטבילוה לאמה במטה ולא נתהפכה דאינה פולטת אבל לא בעי לאוקומי קרא בכבדה את הבית ורחצה וקנחה יפה ואח"כ טבלה כמו שהוכחתי לעיל דקנוח לרחיצה מועיל בטוב משום דמשמע דקרא מיירי בלא עשיית שום מעשה טובלת וטהורה לערב כל זה פירש מורי רבינו הקדוש.**

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת מקוואות פרק ח משנה ג

[ג]... וכלל הוא אצלנו שהפולטת שכבת זרע לאחר שבאה אל הרחם אם פלטה ועדיין לא נשתנית הרי היא כמו רואה שכבת זרע ומתטמאת. ונפלה מחלוקת לאחר כמה זמן תצא ממנה שכבת זרע ותהיה טהורה כיון שכבר נפסדה צורת אותו הזרע ויצא מכלל זרע. **ודע כי עונה היא עת מן הזמן או יום שלם או לילה שלמה**, וכך אמרו עונה או יום או לילה. **ור' אלעזר בן עזריה סובר שאם פלטה שכבת זרע אחר שלש עונות שלמות הרי זו טהורה וזה אפשר שיהא ביום השלישי**, המשל בכך, כגון שנבעלה ביום ראשון ונשארה ליל שני ויום שני וליל שלישי הרי אלו שלש עונות, אם פלטה שכבת זרע ביום שלישי תהיה טהורה לפי שפלטה לאחר שלש עונות, ונמצאת פולטת ביום השלישי טהורה. **וגם חכמים כך סוברים כמו שבאר התלמוד בשבת אבל חכמים אומרים שלש עונות שלמות בענן**. **ור' ישמעאל סובר שתהא טהורה אם פלטה אותה לאחר יומים שלמים יהיה תחלת היומים לפני עלות השמש וסופן שקיעת החמה ומקצת היום השלישי**, וכבר אפשר שיהיו ביומים אלו ומקצת השלישי ארבע עונות או חמש או שש. המשל בזה, כגון שנבעלה בסוף ליל חמישי, אם פלטה ביום השבת בבקר הרי זו טהורה לפי שכבר עברו עליה יומים החמישי והששי ומקצת השלישי והוא ליל השבת, וכל מה שיש לה בזמן זה הוא ארבע עונות יום חמישי וליל ששי ויום ששי וליל שבת נמצאת אחר ארבע עונות טהורה. ואפשר שתהא לאחר חמש עונות אם נבעלה בסוף יום רביעי לפני שקיעת החמה, יהיו לה חמש עונות ליל חמישי ויום חמישי וליל ששי ויום ששי וליל שבת, הרי ביומים ומקצת השלישי חמישי וששי וליל שבת. ואפשר שיהא לאחר שש עונות כגון שנבעלה ביום הרביעי לאחר עלות השמש, יהיו לה שש עונות בליל שבת, ואם פלטה ביום השבת תהיה טהורה, והרי שש עונות הללו אינן אלא ביומים ומקצת השלישי, החמישי והששי וליל השבת, ולא מינו יום רביעי לפי שנבעלה ביום רביעי לאחר עלות השמש, ועיקר שטת ר' ישמעאל שתהא תחלת היומים לפני עלות השמש. **ור' עקיבא סובר חמש עונות לעולם** כמו שאמר לעולם חמש, **ואם נבעלה במקצת היום או במקצת הלילה משלמת את החמש עונות מאותו העת**, המשל בזה כגון שנבעלה ביום הרביעי בחצות היום נשאר לה חצי יום הרביעי והוא חצי עונה וליל חמישי ויום חמישי וליל ששי ויום ששי וכאשר יגיע ליל שבת חצות הלילה תשלם חמש עונות, ואם פלטה אחר חצות הלילה תהיה טהורה. **ולמדו כולם ממה שאמר יתעלה היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה, ונחלקו מתי היתה אזהרה זו, וראיות כל אחד מהם מתאים יותר במשא ומתן של תלמוד מאשר במקום זה. והלכה כר' אלעזר בן עזריה.**

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק ו

הלכה טז

פלטה שכבת זרע בתוך ימי הספורה/הספירה/ סותרת יום אחד מפני ב שהוא כזב שראה קרי שסותר יום אחד, ראתה דם בעשירי מימי זיבתה ובאחד עשר ובשתיים עשר אף על פי שראתה שלשה ימים זה אחר זה אינה זבה גדולה, אלא יצאת מזיבות קטנה לנדה שיום שנים עשר מתחלת נדתה והרואה בימי נדתה אינה זבה כמו שביארנו.

רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק ה

הלכה ח

וכל אשה ששמשה מטתה וירדה וטבלה **קודם שתקנח עצמה יפה יפה** הרי היא בטומאתה.

הלכה יא

האשה שפלטה שכבת זרע אם פלטה אותה בתוך שלש עונות הרי היא טמאה כרואה קרי, לפיכך סותרת יום אחד אם היתה זבה כאיש שראה קרי, ומטמאה בכל שהוא אף על פי שלא יצאת לחוץ אלא נעקרה והגיעה לבין השיניים נטמאה שהרי שכבת זרע כדמה מה דמה מטמא בפנים אף שכבת זרע שתפלוט טמא אותה בפנים.

הלכה יב

שכבת זרע עצמה שנפלטה בתוך השלש עונות מטמאה אחרים שנגעו בה כדרך שטימאה האשה שפלטה אותה, ואם פלטה אחר שלש עונות הרי האשה טהורה וכן שכבת זרע שנפלטה טהורה שכבר נפסדה צורתה.

הלכה יג

וכמה היא עונה יום או לילה ואין העונה שנבעלה בה מן המניין, כיצד נבעלה בליל השבת שלש עונות שלה יום השבת ולייל אחד בשבת ואחד בשבת אם פלטה בתוך זמן זה טמאה, פלטה מליל שני והלאה טהורה, והאיש שפירשה ממנו שכבת זרע אפילו לאחר כמה עונות הרי זו טמאה כל זמן שהיא לחה והפורש ממנו טמא.

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יא

הלכה יד

זה שתמצא במקצת המקומות שהנדה יושבת שבעת ימים בנדתה אף ע"פ שלא ראתה דם אלא יום אחד ואחר השבעה תשב שבעת ימים נקיים אין זה מנהג אלא טעות הוא ממי שהורה להם כך, ואין ראוי לפנות לדבר זה כלל אלא אם ראתה יום אחד סופרת אחריו ז' (נקיים) וטובלת בליל ח' שהוא ליל שני שלאחר נדתה ומותרת לבעלה.

הלכות נדה לרמב"ן פרק ב

ח. הפולטת ש"ז בתוך ימי הספירה סותרת אותו יום ואינה סופרתו, נמצאת מונה בכאן בסירוגין, **לפיכך המשמשת מטתה וראתה ופסקה בו ביום אינה מתחלת לספור שבעה נקיים עד שיעברו עליה שש עונות שלימות משעת שימושה** חוששין שמא תפלוט ש"ז ותסתור יומה, מכאן ואילך אין לחוש שכבר הסריח ש"ז במעיה ואינה מטמאה.
ט. **בד"א בזמן שלא הלכה ברגליה אבל הלכה ברגליה לאחר תשימיש יראה לי שאין חוששין לה שכל מה שיש לה לפלוט פלטה בהילוכה, ויש שהורו שאין פולטת ש"ז סותרת כלום אלא לענין הטהרות, כדרך טומאתה כך סתירתה.**

ספר מצוות גדול לאוין סימן קיא

גרסינן בפרק בנות כותים (נדה לג, א) בעי רמי בר חמא פולטת שכבת זרע מהו שתסתור בזיבה, רואה הוויא וסותרת או נוגעת הוויא ולא סתרה, אמר רבא לפום חורפא שבשתא נהי דסתרה כמה תסתור שבעה דיה כבועלה, שאין קרי סותר בזיבה רק יום אחד ואם תאמר שתסתור יום אחד, ואחר תטהר אמר רחמנא שלא תהא טומאה מפסקת בנתיים, והשיבו רמי בר חמא וליטעמיך גבי זב נמי היכי סתר יום אחד, לטהרתו אמר רחמנא שלא תהא" מפסקת טומאה בנתיים אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהם הכא נמי שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהם, ואומר ר"י (תד"ה רואה) שרבא קבל דברי רמי בר חמא וכן משמע מתוך פר"ח שפירש דבעיא דרמי בר חמא לא איפשיטא ועוד דבפרק יוצא דופן (נדה מב, א) סוברים אביי ורבא ורב יוסף דרואה הוויא וסותרת (ע"פ סה"ת סי' צד), **הילכך למדנו הלכה למעשה שהאשה ששמשה בלילה וראת למחרת דם או כתם צריכה להמתין שש עונות שלמות כרבנן דפרק רבי עקיבא במסכת שבת (פו, ב) שהם שלשה ימים שלימים לילה ויום שמא בכל יום תפלוט שכבת זרע** [והו"ל [והרי' סותרת יום הפליטה, לפיכך אם שמשה במוצאי שבת וראתה בו ביום אינה מתחלת לספור עד יום חמישי בשבת, ובערב רביעי תבדוק עצמה כדי להפסיק בטהרה ותלבש חלוק לבן או תרחץ במים הכתם ותתחיל לספור מליל חמישי ואילך ותבדוק עצמה כל ימי הספירה שחרית וערבית ותרחץ ביום רביעי בחמין שהוא יום שביעי ותטבול בליל חמישי ומותרת (ע"פ סה"ת סי' צה), **ואם** [וצתה] **[רוצה] להתחיל לספור למחרת ראיית הדם או הכתם, אם תרחץ בחמין ותקנח עצמה יפה במטלית או במוך שתכניס באותו מקום להסיר שכבת זרע אז תוכל להתחיל לספור למחרת** (סימני סה"ת שם), וכן מוכיח [בפרק] שמיני דמסכת מקואות (מ"ד) ששינוי שם האשה ששמשה וירדה וטבלה ולא כבדה הבית כאלו לא טבלה, משמע דקודם טבילה יכולה לכבד ולקנח, וכענין זה מסתמא מדבר בפרק אלמנה לכהן (ד"ו דף לז, ד) גדול (יבמות סט, ב) שאומר שם גבי משמשת שאם מת בעלה טובלת ואוכלת בתרומה לערב. בפרק יוצא דופן (נדה מא, ב) אמרינן דכי כתיב (ויקרא טו, יח) ורחצו במים וטמאו עד הערב מדבר בהטבילה במטה ולא נתהפכה אבל נתהפכה כל שלשה ימים אסורה לאכול בתרומה דאי אפשר שלא תפלוט בודאי ומוכיח שם [ד]דווקא הטבילה במטה ונתהפכה ודאי פולטת **אבל אם הלכה ברגליה אין כאן ודאות אלא הדבר בספק אם תפלוט, ומה שאין מעמיד שם המקרא על ידי קינוח ורחיצה שזה מועיל כאשר בארנו מפני שמשמעות המקרא משמע שבלא עשיית שום מעשה טובלת וטהורה לערב** (ע"פ סה"ת שם):

ספר מצוות קטן מצוה רצג

...ובתוך ו' עונות (רא"ש פ"א) **משמושה אינה יכולה להתחיל לספור ז' ימים נקיים**... ובבתולה התקינו שיהא בועל בעילת מצוה ופורש, ומותר לגמור ביאתו אפילו שפעה דם באמצע הביאה שדם טהור הוא מן התורה ואחר כך תמתין ו' עונות שלימות ותתחיל לספור ז' נקיים אך י"א שאם רחצה היטב אותו מקום במים חמים שמתחלת למנות למחרתו, וליתא דאין אנו בקיאים בזה...

הגהות מיימוניות הלכות איסורי ביאה פרק ו הלכה טז

[ב] וכן פר"י דהכי סוברים אביי ורבא ורב יוסף פרק יוצא דופן (דף מ"ב) דרואה הויא וסתרה וכן פרק בנות כותים (דף ל"ג) מיבעיא ליה לרמי בר חמא רואה היתה וסתרה או נוגעת היתה ולא סתרה ולא איפשיטא ואף על גב דרבא רצה לפשוט דלא סתרה הרי קבל פירכת רמי בר חמא שהשיבו מזב גופיה שראה קרי שסותר יום אחד וכן משמע בפר"ח שראה קבל שפיר דבעיא דרמי בר חמא לא איפשיטא ואפילו אם לא קבל דבריו אין לפסוק כמותו להתירה ע"כ מספר התרומה והמצות מן התוספות פרק בנות כותים הילכך אשה ששמשה וראתה אחר כן דם או כתם צריכה להמתין שש עונות שלימות אחר התשמיש כרבנן דפרק ר' עקיבא דמס' שבת (דף פ"ו) שהן ג' ימים שלימים לילה ויום שמא בכל יום תפלוט ואוסרת אותו יום ואין מונה מקצת הששי שהוא מעת לעת של יום ג' לשימושה כי שמא פלטה בו קודם מעת לעת וסתרה כל היום ההוא לפיכך אין מתחלת לספור עד יום חמישי לשימושה וברביעי לעת ערב בודקת ומפסקת בטהרה ומתחלת ז' נקיים מיום הנכנס שהוא יום ה' לשימושה ואם רוצה להתחיל לספור מיד למחרת ראיית הדם או הכתם תכניס מוך או בגד רך באותו מקום ותקנה יפה להסיר הש"ז ואם רוצה לצאת מכל ספיקות תרחוץ גם בחמין עם הקינוח וכן מוכח פ"ה דמקואות דתנן האשה ששמשה וירדה וטבלה ולא כבדה הבית כאילו לא טבלה משמע דקודם טבילה מועיל כיבוד וע"ש בתוספות וספר התרומה אבל על הילוך אין לסמוך להקל דהא דאמרין פרק יוצא דופן אי דאזלא בכרעה בהדי דאזלא שתחת פי' שיכול להיות שנפל הכל ולא תפלוט עוד אבל ודאות אין כאן ע"כ ספר התרומה והמצות משר"י אבל הרמב"ן כתב בהל' נדה אשר חבר וז"ל בד"א שלא הלכה ברגליה אבל הלכה ברגליה אחר תשמיש יראה לי שאין חוששין לה שכל מה שיש לה לפלוט פלטה בהלכה:

רבינו יונה על הרי"ף מסכת ברכות דף כב עמוד א

שאפילו רואות טפת דם כחרדל וכו'... ואומר רבינו יצחק ז"ל שהאשה שלא ראתה דם אלא יום א' או ב' ימים בלבד ושמשה הלילה הסמוכה ליום שראתה צריכה שתשב ג' ימים תחלה ושתמנה ז' ימים נקיים אח"כ מפני שבדאי פולטת שכבת זרע אחר התשמיש וש"ז סמוך לג' ימים של תשמיש מטמא מפני שמסריח אבל מג' ימים ואילך אינו מסריח (אם לא) שנקלט ונעשה עובר ובמס' נדה (דף כב א) מפרש דבעיא ז' ימים נקיים לגמרי בלא שכבת זרע ואם לא תשב תחילה ג' ימים סמוך לתשמיש נמצא שפולטת בתוך הז' ימים ואינם נקיים לגמרי ואית דבעי מימר שטומאת שכבת זרע אינה אלא לענין אכילת תרומה בלבד שהיא חמורה יותר ואין זה נכון שהענין הזה כתוב במסכת נדה ומה טעם נקל ונאמר שלא נאמר גבי נדה אלא גבי תרומה אלא ודאי הדין הוא כמו שכתבתי. מפי מורי הרב נר"ו:

תורת הבית הארוך בית ז שער ה

...ולפיכך כתב רבנו יצחק הזקן ז"ל בעל התוספות דאשה ששמשה ואחר כך ראתה אינה מתחלת לספור עד שתמתין שש עונות שלימות דקיימא לן כחכמים דאמרו בפרק ר' עקיבא (שבת פו ב) דשש עונות שלימות בעינן. נמצא שאי אפשר לה להתחיל בספירתה עד יום חמשה לשימושה ליום רביעי צריכה שתפסוק בטהרה ומונה יום חמישי. אבל רבנו יעקב ז"ל כתב דלא נאמרו דברים אלו אלא בשכבת זרע דזב משום צחצוחי זיבה שבה הוא שסותר בר"פ המפלת (נדה כב א) אבל קרי בעלמא אפילו בבוועלה לא הוי משום רואה אלא משום נוגע ודיה כבוועלה. ובתוס' הקשו עליו דבההיא דפרק יוצא דופן (נדה מב א) משמע דלרבנן לא אמרינן ביה דיה כבוועלה. ואפילו ר"ש נמי לא אמר דיה כבוועלה אלא לטמא בפנים כבחוף אבל לסתור ולטמא במשהו עדיפא מבוועלה ורואה הויא. ובאמת דבר הלמד מענינו הוא דהא מיייתין עלה פלוגתא דרבנן ור"ש ופלוגתייהו בפולטת שכבת זרע בעלמא היא דהא אקשינן עליה דר' שמעון ורחצו במים וטמאו עד הערב וההוא לא בזב ששכב עם אשה דוקא הוא. והראב"ד ז"ל בתשובה כתב שלא אמרו פולטת סותרת אלא לטהרות בלבד הא לבעלה [דף כו עמוד א] אינה סותרת. והביא ראייה מדאמרין בההוא פירקא (נדה לז א) דבר הגורם סותר שאינו גורם אינו סותר ופולטת שאיננה גורמת טומאה לבעלה אינה סותרת ועולה. ועוד דתניא (נדה סז א) ר"ש אומר ואחר תטהר ואחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שלא תבא לידי הספק דאלמא אי לאו חשש דשמא תראה דם לאחר תשמיש משמשת והולכת ואינה חוששת לפליטת שכבת זרע. ואין סברא לומר דלא התירה אלא על מנת שלא תתהפך ואפילו במטה כלל לאחר תשמיש. ובפרק המפלת (נדה כט ב) נמי אמרינן גבי טועה בעשרין וחד תשמש. ואין נראה לפרש תשמש ולא תלך ולא תתהפך. ומיהו מורי הרב ר' יונה ז"ל תירץ בזו דלאחר גמר ספירה אין פליטתה סותרת כיון דמקצת היום ככולו ודם נדה אינו סותר אף לבית שמאי דאית להו שימור באחד עשר כדאיתא בשילהי מכילתין (נדה עב א) כ"ש קרי שאינו סותר אחר טהרה ועיקר סתירת שכבת זרע אינו אלא משום דלא מקרו נקיים ואחר שספירה נקיים שוב לא יסתור השכבת זרע. ויש לעיין דאם כן אפילו דם נמי וכרבי יוסי דאמר הכין בפסח שני גבי שומרת יום ששחטו וזרקו עליה בשני שלה וכדכתיבנא לעיל. וסברת רבותינו הגאונים ז"ל נראת כדברי הר"א ז"ל שלא חששו להזכיר הענין וגם הרב אלפסי ז"ל לא כתבו בהלכות. והרמב"ן ז"ל כתב שדברי הראב"ד ז"ל היו מכריחין בטעמן שכל שאינו גורם אינו סותר. אלא שיש לבעל הדין לחלוק ולומר שלא נתנה תורה דבריה לשיעורין וכיון שסותרת לטהרות סותרת לבעלה דנקיים מכל ראייה דטומאה בעינן וקראי נמי דייקנן דכתיב ואחר תטהר וביום השמיני תקח לה ולפי מדה זו יש שטהורה בשביעי לביתה ובשמיני עדיין סופרת. ונראה לי שלא מן השם הוא זה דפולטת שסותרת בזיבה משום דחשב לה רואה

אמרה תורה פולטת כרואה שכבת זרע והילכך ממילא שמעינן דלטהרות בלבד שגורמת היא שסותרת אבל לבעלה אף כשתמצא לומר שהיא כרואה לובן באשה אין לנו לאסור אותה על בעלה ולא שנתנה תורה דבריה לשיעורין אלא שבקה לאורייתא דהיא מוקמה נפשה. והא נמי דקאמר מריא דקריא דייקי הכי דאם כן לפי מדה זו יש שטהורה בשביעי לביתה ובשמיני עדיין סופרת כן היא באמת דהא קרא אחר תטהר כתוב אלמא מותרת היא אחר מעשה הטבילה דבר תורה ולא אסרה לישמש אלא משום שמא תפלוט ותאסר להביא קרבנה. אלמא קראי לאו מיגד אגידי למימר אלא בשיכולה להביא קרבנה למחר שאם כן נמצא אתה אוסרה לביתה אחר מעשה הטבילה ואפילו תאמר שלא חשש הכתוב לפולטה אפילו הכי נמצאת אוסרת להלך ואפילו להתהפך במטה אחר שהתרתה דהא פולטת כשמתהפכת וכ"ש כשאתה אוסרה להלך ברגליה ולכבד את הבית ואין אומרין לו לקרא על כרחיך בשאינה מתהפכת במטה כתיבה. ואף על גב דרבא נמי דחיק ומוקי קרא דורחצו במים בשאינה מתהפכת והטבילה במטה לא דמיא להא דהתם לא מישרא שרא להו רחמנא אלא בדאתרמי ולא נתהפכה אבל כאן שהתירה לכתחילה לישמש אחר מעשה לא משמע דלא התירה אלא בתנאי שלא תתהפך דקרא סתמא קאמר וקרא דכתיב וביום השמיני תקח בשלא שמשה אי נמי במשמשת והטבילה במטה. כנ"ל. **ומכל מקום בעל נפש יחוש לעצמו כדברי רבנו יצחק ז"ל. ומיהו אם קינחה עצמה יפה יפה שוב אינה חוששת שמא נשאר ממנו ותפלוט לאחר מיכן וכן אם כבדה את הבית פלטה את הכל ושוב אינה חוששת** דתנן במסכת מקואות פרק שמיני האשה ששמשה וירדה וטבלה ואחר כך כבדה את הבית כאלו לא טבלה. אלמא אם כבדה את הבית קודם טבילה טהורה דשוב אינה פולטת. והיינו דתנן בת כהן שנשאת לישראל ומת טובלת ואוכלת בתרומה לערב. ובפרק ב"ש גבי קטנה עשאה רבי אליעזר כמטילת עמו בחצר ועומדת מחיקו וטובלת ואוכלת בתרומה לערב. ואין סברא להעמידה דוקא בשהטבילה במטה ולא נתהפכה כלל. ואי קשיא לך הא דאמרין התם בפרק יוצא דופן למימרא דמשמשת בטומאת ערב סגי לה והאמר רבא משמשת כל שלשה ימים אסורה לאכול א"א לה שלא תפלוט. אסיקנא דהא דרבא בשהטבילה במטה ומתהפכת דאי אפשר לה שלא תפלוט כל שלשה ורבא אקרא קאי וכי כתיב ורחצו במים וטמאו עד הערב בטובלת במטה ואינה מתהפכת. **ואם איתא דמקנחת יפה או מכבדת את הבית שוב אינה פולטת אמאי דחיק ומוקי לה בטובלת במטה ואינה מתהפכת לוקמה במקנחת ומכבדת את הבית. ותירץ רבנו יצחק ז"ל דמשמע ליה דקרא בלא שום עשיית מעשה מיירי.** ומסתברא דקרא סתמא כתיב בעו לאוקומה בכל ענין ואפילו בשלא כבדה את הבית אלא שהלכה ברגליה וטבלה שוב אינה פולטת דבהדי דאזלא שדיתיה. והביאו רביה מדאמרין התם הכא במאי עסקין בשהטבילה במטה. ואקשינן מכלל דכי קאמר רבא דאזלה איהי בכרעיה וטבלה בהדי דאזלא שדיתיה כלומר שדיתיה כוליה ושוב אינה פולטת. **אלמא אף המהלכת ברגליה טהורה שוב אינה פולטת.** ואף על גב דהדר ואמר וכי תימא דילמא אישתיר מיניה אי הכי חיישין שמא נשתיר מיבעי ליה לאו למימרא דאנן ניוחש להכי דאדרבה כיון דאמרין להדיא בהדי דאזלא שדיתיה אלמא הכין היא קושטא דמילתא והאי וכי תימא דקא אמר בדרך דחייא קאמר ולומר דאפילו תימא הדרינן לסברא קמייתא דכל דאזלא בכרעא לא אישתיר כלל דהיא היא סברא דגמרא. והרמב"ן ז"ל כתב דלהכי לא אוקמיה רבא לקרא במהלכת או במכבדת את הבית דאם כן תיפוק ליה משום נגיעת חוץ להכי אוקמיה בטובלת במטה ולא נתהפכה דטמאה טומאת ערב מגזרת הכתוב משמשת ומתהפכת כל שלשה ימים טמאה. ולא מגזירת הכתוב אלא משום פולטת ומהלכת טהרה דבהדי דאזלא שדיתיה. והוא דמסכת מקואות דתנן טבלה ואחר כך כבדה את הבית כאילו לא טבלה תפתר בשלא הלכה ואעפ"כ אם כבדה את הבית טהורה. וכבדה את הבית יש מפרשים לשון נקי דסתמא נתכבד כולו ויש מפרשים כיבוד הבית ממש שבשעה שהיא שוחה לכבד ומרחבת ירכותיה פולטת את הכל א"נ הוה דמסכת מקואות בשהלכה דפלטתו בבית החיצון וכותלי בית הרחם העמידוהו ומשום הכי צריכה כיבוד לטהרות משום נגיעה דשכבת זרע אלא דלית לה דין פולטת לראיה ולטמא בפנים אלא ראשון דמגע שכבת זרע הוי.

רא"ש מסכת נדה פרק ד

בעי (מיניה) רמי בר חמא פולטת שכבת זרע מהו שתסתור בזיבה רואה הויה וסותרה [דף לג ע"ב] או דלמא נוגעת הוי ולא סתרה. אמר רבא לפום חורפא שבשתא. נהי נמי דרואה הויה וסותרה כמה תסתור תסתור שבעה דיה כבועלה. תסתור יום אחד ואחר תטהר אמר רחמנא אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם ולטעמיך זב גופיה היכי סתר לטהרתו אמר רחמנא דלא תהא טומאה מפסקת ביניהן אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן הכא נמי שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן. נראה שדברי רבא נדחו כי אין להשיב על זה ובעיא דרמי בר חמא לא איפשטא. הלכך יש להחמיר בפולטת וסותרת יום אחד. וכן לקמן בפרק יוצא דופן (דף מב א) בעא מיניה רב שמואל בר ביסנא מאביי פולטת שכבת זרע רואה הויה או נוגעת הויה למאי נפקא מינה לסתור בזיבה ולטמא במשהו. אמר ליה רואה הויה אתא ושייליה לרבא וא"ל רבא רואה הויה ולרב יוסף א"ל רואה הויה אפי' לר"ש ולרבנן פשיטא להו דרואה הויה ונראה דרבא גופיה הדר ביה שהקשה על דבריו ולא מצא תשובה ואף על גב דלקמן בפירקין (דף לז א) גבי ימי לידה דאמר אביי אינה סותרת ואינה עולה ורבא אמר אינה סותרת ועולה ואמר רבא מנא אמינא לה ואחר תטהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן ואביי אמר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן מכלל דרבא מקפיד אפי' על הפסקת טומאה אחרת. י"ל דטומאת לידה חשיבא ליה כטומאת זיבה. משום דמטמאה שבעת ימים ועושה משכב ומושב. אבל מטומאת קרי אפשר שחזר בו. **הלכך כל אשה צריכה ליזהר שלא תתחיל לספור ז' נקיים עד יום ה' לשימושה כגון אם שמשה במוצאי שבת אינה מתחלת לספור ז' נקיים אלא ביום חמישי. דקי"ל כרבנן דאמרי בשבת בפרק ר"ע (דף פו א) דשש עונות שלימות בעינן לפליטה. דאין שכבת זרע מסרחת אלא לאחר שש עונות שלימות.** הלכך כששימשה במוצאי שבת אם תפלוט בליל רביעי קודם עת שימושה במוצאי שבת עדיין היא עומדת בתוך ו' עונות לשימושה ואם פלטה סותרת הלכך יום חמישי יהיה ראשון לספירתה. אמנם אם תרצה להתחיל ספירתה מיד ממחרת ראייתה תקנח יפה במוך או בבגד דק להפליט כל הזרע או תרחץ במים חמין ויפליטו המים חמין כל הזרע. וכן תנן בפ"ה דמס' מקואות האשה ששמשה וירדה וטבלה ואח"כ כבדה הבית הרי היא כאילו לא טבלה. ומשמע הא אם כבדה

הבית קודם טבילה לא חיישינו תו לפליטה. ואמרינו בפ' אלמנה לכ"ג ביבמות (דף סט ב) בת כהן שנשאת לישראל ומת בעלה טובלת ואוכלת בתרומה לערב. ולקמן (דף מא ב) אמרי' אמר רבא משמשת כל ג' ימים אסורה לאכול בתרומה א"א לה שלא תפלוט אלא ודאי הא דיבמות איירי כשכבדה את הבית וכן מוכח בשבת פ' ר' עקיבא (דף פו א) דמהני כיבוד להפליט הזרע. וכן לקמן בפ' בא סימן (דף נד א) גבי הרואה יום אחד טמא ויום אחד טהור משמשת שמיני ולילו וארבע לילות מתוך י"ח יום. ומוכח התם דמשמשת בלילה ורואה למחר ושומרת יום כנגד יום וטובלת לערב וטהורה. **ואין להקל מהא דאמר בפרק יוצא דופן (דף מא ב) אי דאזלת בכרעה [דלמא] בהדי דאזלה שדיתיה. ויסמכו על זה שהולכות משעת תשמיש עד הלילה כדי שיפליטו.** דהכי פירושא בכרעה דלמא בהדי דאזלה שדיתיה ופליטה. ואמאי אמר רבא אי אפשר שלא תפלוט חיישינו איבעי ליה למימר ומוקי לה כשהטבילה במטה ולא הלכה הלכך לא פליטה. **אבל אינו ברור שתפלוט הכל ע"י הילוך. ור"ת פי' דרמי בר חמא לא מיבעי ליה אלא באשה שבא עליה זב.** דהא אמרי' (שם) דיה כבעולה ובעולה לא סתר אלא משום דכתיב ביה זיבה. **ולא נהירא דהא מקרא נפקא לן לקמן בפרק יוצא דופן (דף מב ב) דרואה הויא. ולי נראה דקשה לפירושו** מהא דמיבעיא לן לקמן (שם א) אי רואה הויא מדאחמור רחמנא אבעלי קריין בסיני. **ועוד מדפריך (לקמן ד' מא ב) אמילתיה דר' שמעון מקרא דורחצו במים וטמא עד הערב אלמא בכל פולטת איירי. ועוד דקאמר לקמן (ד' מב ב) אפילו לרבי שמעון לא אמרו דיה כבעולה אלא לטמא בפנים כבחוף.** אבל לסתור ולטמא במשהו רואה הויא אלמא דעדיפא מבעולה לענין סתירה **והראב"ד ז"ל כתב בתשובה שלא אמרו פולטת שכבת זרע שסותרת אלא לטהרות בלבד אבל לבעלה אינה סותרת.** מדאמר לקמן (ד' לז א) גבי קושי דבר הגורם סותר ושאינן גורם אינו סותר. ופולטת אינה גורמת טומאה לבעלה אינה סותרת לבעלה. **דבריו תמוהים היאך תסתור לחצאין. שעלו לה ימי ספירתה לבעלה וטהורה לשמש ואסורה לטהרות ולקודש ולמקדש.** ועל בעיא (ד' לז א) דקושי מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר או דלמא דבר הגורם סותר פירש"י וקרי אף על פי שאינו גורם זיבה גורם מיהא טומאת יום אחד הלכך סותר יום אחד. וכן נמי תני (שם) אבא דרבי אבין מה גרם לו זובו ז' לפיכך סותר ז'. מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד. ועוד הביא רביה מדתני (לקמן ד' סז ב) ר"ש אומר ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שלא תבוא לידי ספק (נדה) אלמא אי לא חששא דשמא תראה דם לאחר תשמיש משמשת והולכת ואינה חוששת שמא תפלוט שכבת זרע. ולא מסתבר שלא התירה תורה אלא על מנת שלא תתהפך ולא תלך כלל אחר תשמיש כל היום. ובפ' המפלת (ד' כט ב) גבי טועה אמר בעשרים וחד תשמש. **ונ"ל שאינה ראויה דפולטת אינה סותרת יום אחרון. דודאי דם בזבה וזיבה בזב שסותרין כל המנין סותרין עד ערב יום ז' אבל פולטת שכבת זרע שאינה סותרת אלא יום אחד אם פליטה אחר שספרה מקצת היום שוב אינה סותרת.** דעיקר סתירת שכבת זרע הוא משום דלא מיקרו נקיים. וכיון שספרה מקצת יום וטהרה לבעלה כבר שלמו הנקיים ושוב אין שכבת זרע סותרת. וכן זב נמי שרואה קרי בשביעי. וסעד לדבר מדתנן בפ"ק דזבים הרואה קרי ביום השלישי לספירת זובו ב"ש אומרים סותר שני ימים שלפניו וב"ה אומרים לא סתר אלא יומו כו'. ומודים ברואה ברביעי שלא סתר אלא יומו ברואה קרי אבל אם רואה זוב אפילו ביום שביעי סותר את שלפניו. מכלל שזה החילוק יש בין זוב לקרי שזוב סותר ביום ז' אבל קרי אינו סותר ביום שביעי. אף על פי שיכולני לפרש דה"ק דזוב אפי' בשביעי סותר הכל וקרי אף ברביעי אינו סותר אלא יומו. ומיהו גם בז' סותר את יומו. מיהו מסתבר טפי כדפרישית דמהו שהזכיר ביום הז' היינו משום שיש חילוק בין זוב לקרי בראיית יום שביעי. **ושוב מצאתי כדברי בשם ה"ר יונה ז"ל והביא ראייה מדם נדה דאינו סותר אף לדברי ב"ש דאית ליה שימור באחד עשר כדאיתא בסוף מכילתין. כ"ש קרי שאינו סותר אחר טהרה. וכנון להחמיר כדברי ר"י וכן נוהגין בצרפת ובאשכנז:**

שערי דורא הלכות נדה סי' ב

אשה ששמשה עם בעלה במוצאי שבת ואחר כך ראתה דם אינה מתחלת לספור שבעה נקיים עד יום חמישי בשבת ואפילו לא ראתה דם אלא פעם אחת ופסקה מכל מקום פולטת שכבת זרע והוא מטמא כראיית הדם עצמו וה"ה באיזה יום ששמשה וראתה דם צריכה להמתין שלשה ימים שלמים אח"כ קודם שתתחיל למנות ז' ימים נקיים דקיימא לן כחכמים דבעינן ששה עונות שלימות פירוש שלשה ימים שלימים לפליטה ולכן אם שמשה במוצאי שבת וראתה דם מיד אז אחר כך כשתתחיל למנות ז' נקיים לא תמנה עד יום חמישי כמו שכתבתי לעיל **ובערב רביעי בשבת תבדוק עצמה כדי להפסיק בטהרה ותלבש לבנים ותרחץ הכתם **ותתחיל לספור מיום ה' ואילך** ותבדוק עצמה כל ימי הספירה שחרית וערבית ותטבול בלילה הבאה ומותרת אך רבינו ברוך כתב **אם תחפוץ להתחיל לספור מיד ממחרת הראייה תכניס האשה מור או בגד רך באותו מקום ותקנח יפה יפה כדי להסיר השכבת זרע ותרחץ בחמין ותקנח עצמה ואז תספור האשה ממחרת ולא חיישינו שמא תפלוט עוד בלא הרגשה** והטעם של פליטה שהשכבת זרע מטמא עד ג' ימים ולאחר ג' מסריח ואינו מטמא עוד ואף אם ראתה ג"י אחר תשמיש ופוסקת תתחיל לספור ז' נקיים מכאן ואילך ואם ראתה יותר תמתין יותר קודם שתתחיל לספור ז' נקיים ולא תתחיל לספור כי אם למחרת שפסקה וה"ה בבעל בתולה:**

מנהגי מהר"ש מנוישטט סימן תעט

שאלתי למה"ר על אשה הרואה דם נידות מתי מתחלת לספור ז' נקיים. ואמר לי יש נוהגות לספור ו' ימים אחר ראייתה, ויש נוהגות לספור ז' ימים אחר ראייתה ואז מתחילין לספור ז' נקיים, וכן כתב בא"ז שסופרת י"ד מראייתה קודם שטובלת. **ואמר שמה"ר מעדלין קלזנער ז"ל והוא, דקדקו ועיינו בדבר למצוא טעם למה שכתב הא"ז שצריכין להמתין שבועיים עד שתיטבול, והיה נראה להם הטעם מאחר שנידה דאורייתא סופרת ז' וטובלת, אף על פי שרואה נידה שלה משום טבילה בזמנה מצוה, וצריכה לספור עוד ז' נקיים שמא הראייה האחרונה הייתה בימי זיבה, ומה שראתה בז' לכתב כתב שיש להמתין ז' ולספור נקיים דשמא יחזור לדאורייתא ואז צריכין ז' לנדותה.** ברוך ה' עושה השלום, ושזכני לבוא עד הלום, וכאשר זכיתי זה הקובץ לסיים, כן אזכה כל התורה לקיים, ועוונותי יהו עוברים כעל כנפי נשרים.

שו"ת מהרי"ל סימן קמ

[שאלה]... ושמעתי אומרי על רבינו הקדוש מוהר"ר אהרן +פלומיל, דודו של מהר"א. וז"ל בתה"ד סי' רמה ושמעתי, אבל לא ברור, שאחד מן הגדולים התייר פעם אחת לאשתו שהיתה מתחלת ג' לראיתה לפי שלא שמע עמה כבר תוך ג' או ד' ימים וגם הדבר היה לעת צורך כי היה רוצה ללכת לישיבת רבו ולא היה פנאי להמתין כו', ע"ש. ושמועה זו שונה קצת משמועת מה"ר מיישטרלין +הי"ד שהנהיג לאשתו דבר זה שלא תשב ז' ימים כו', אך לא זכיתי לשמוע מפומי דמר הקולא הנ"ל ושמעתי שהנהיג לספור הנקיים מיד ביום המחרת אחרי שלא שמשה. ויורנו מ"ו אם נוהגין כך אחרי הרמב"ם.

[תשובה] והוא דהמתנה ז' ימים, אף כי הפליג בהם רמב"ם +איסורי ביאה יא, יד + בדרש' הר"ח +דרשות מהר"ח או"ז עמוד פ"ט (יש שם טעות סופר, עיין שו"ת מהרי"ל החדשות סי' צג סעיף ב'), הובא בהגהות שערי דורא ה' נדה סי' ב' ובלקט יושר ח"ב עמוד כ"ב + (כתב) [כתוב] כן. ושמעתי מפי מורי +מהר"ש, עיין טעם לדבר בדרשותיו סי' טעט, הובא בב"ח יו"ד סוף סי' קפג + ז"ל שיש נוהגין כן בארץ הדמים +אושטרין אחר הגזירות בשנת קפ"ג ואגפיה ולא היה חושבו למינות, אבל במדינות הללו אין שום אדם נוהג כן אלא כדברי רמב"ם.

והני דממתנין מ' יום לזכר ופ' לנקבה כתב באגודה +פסחים סי' צו + משום הא (דע) [דערבי] (פ) [פסחים] הואיל והוחזק מעיין פתוח, וביארתי דבר זה להר" חיים צרפתי מאוישפור"ק +שו"ת מהרי"ל החדשות סי' צג סעיף ג' עיין שם כי שמעתי שהוא בשכונתך.

אבל מה שכתבת בשם הקדוש הי"ד להתחיל ממחרת כשלא שמשה, זו פליאה בעיני, כי לא ראיתי רבותינו נוהגין כן. דאיכא למיחש משום סרך בתה +עיין תה"ד סי' רמה. ועיין לקט יושר ח"ב עמוד כ"א וכ"ב. וגם על זה כתבתי [והארכתני] להר"ח הנ"ל +שו"ת מהרי"ל החדשות סי' צג, סעיף ב' + ונלאיתי להאריך ולכפול.

שו"ת מהרי"ל החדשות סימן צג

ב מאי דאסהידו חבירים שאירי ושאיירך משמי דבעי לאמתוני' ה' ימים משמושה עד הליבון +עיין שו"ת הנדפס (דפוס קראקא), השאלה סי' קל"ו דף /ששים ושתיים/ ד"ה ועוד, והתשובה סי' ק"מ + יציבא פתגמא ובגזירת עירין ובמאמר קדישין +ע"פ דינאל ד' י"ד + והכי מורין (בי) [בבי] מדרשא וכן מנהג בכל אשכנז. ואף כי אין נמצא בשום ספר אלא לישנא דשערי דורא דיקי הני +דייק הכי, כצ"ל + פוק עיין בה' ה' נדה סי' ב', איני יודע מהיכן דייק רבינו כן ששם כתוב אם ראתה במו"ש תפסיק בטהרה ביום ד' ותמנה מיום ה' + **וטעמא דמילתא משום דזימנין משמשה בין השמשות ביום א' בערב וקסבר שהוא יום ודילמא** (ליליה) [לילה] הני ותפשוט +ותפלוט, כצ"ל + **בתחילת ליל ה', על כן צריך להמתין עד מוצאי יום ה'.** ורבותינו המחברים כתבו עד יום ד' לשורת הדין אבל בנות

ישראל נהגו האידנא להוסיף יום מפני חששא זו. ובארץ הדמים +באגור הגר' אשכנז ומתוך הנדפס סי' ק"מ מוכח כגרות הכי, וכן למעלה כתב מנהג אשכנז ה' ימים הרי שאין מנהג אשכנז ז' ימים, ובתה"ד כתוב שזה מנהג אוסטריין, וכנראה שזה ארץ הדמים שכן נקרא בגלל הגזירות שהיו שם, וכן ראיתי באוצר הגדולים שאוסטריין הוא ארץ הדמים + יש (הכ') הרבה שממתנינות ו' ימים, ויש ז' ימים. וכן כתב מהר"ם +באגור הגרסא מהר"ח, ובתה"ד סי' רמ"ה ובלי" ח"ב דף /עשרים ושתיים/ מובא בשם מהר"ח או"ז, ובהגהות שערי דורא שם מובא בשם דרשות מהר"ח או"ז, אבל בדרשות מהר"ח דף /שמונים ותשע/ כתוב וכן נהגו הנשי' מלמנות ז' ימי' נקיים עד לאחר ד' ימי' מיום ראיתה ונ"ל שהמעתיק טעה וצ"ל אכן במקום וכן, ובמקום, לאחר ד' צ"ל לאחר ז', וכן הוא בהגהות שערי דורא, ע"ש. אמנם הב"ח יו"ד סוף סי' קפ"ג הביאו בשם או"ז, וכן בדרשות ר' שלום עיין לקמן הערה + ואף כי כתב הרמב"ם

+רמב"ם איסורי ביאה פרק י"א ה' י"ד + **הרחיק דיעות אילו בהפלגה מ"מ איכא דנהוג הכי ויש להם קצת טעמים רחוקים** +עיין הגהות ש"ד, נדה סי' ב' טעם בשם רש"י, והב"ח יו"ד סוף סי' קפ"ג כתב ואנכי מצאתי כתוב בדרשות הר"ש מאוסטריין (רבו של מהרי"ל סי' תע"ט) על מ"ש הא"ז שסופרת י"ד יום אחר ראיתה קודם שטובלת דמהר"ם (מענדליון) קלויזנר והוא דקדקו דבדר למצא טעם למ"ש הא"ז בזה, והיה נראה להם הטעם כיון שנדה דאורייתא סופרת ז' וטובלת אף על פי שרואה בז' שלה משום טבילה בזמנה מצוה וצריכה עוד לספור ז' נקיים שמא ראייה האחרונה היה בימי זיבה לכך יש להם להמתין ז' ולספור נקיים דשמה תחזור לדאורייתא ואז צריכה ז' לנדות עכ"ל, ומ"ש לכך יש לה להמתין ז' כו' כלומר מקודם שתתחיל לספור ז' נקיים יש לה להמתין ז' ואח"כ לספור ז' נקיים ואף על פי שאינה טובלת לאחר ז' הראשונים מ"מ כדי שלא תשתכח ממנה דינא דאורייתא כי שמא תחזור לדאורייתא דבמהרה יבנה המקדש ואז צריכה ז' לנדות ולטבול בסוף ז' לנדות אף על פי שרואה בז' שלה משום דטבילה בזמנה מצוה דבאלו האי טעמא הוה קשה מה בכך דתשתכח ממנה דינא דאורייתא ותטבול אחר ז' נקיים גם כשיבנה המקדש וכמו שהיא נוהגת עכשיו ולכן אמר דאם כן תהיה עוברת על טבילה בזמנה מצוה ויש לטעם זה פנים מסבירות, ועיין רמ"א יו"ד קצ"ו, י"א ובמפרשים שם + **אבל מנהג דעלמא ה' ימים.**

ומה מאד אישתבשת לפום חורפך שדנתני דחשיב עונת יום ולילה, מי לא ילפינן ו' עונות מפרישת סת' +אולי צ"ל, סיני + פרק ר' עקיבא +שבת פו, א, ודלא כרש"י פסחים קיג, ב ד"ה עונה, ועיין רשב"ם שם + וכתב היו נכונים לג' ימים, ומיניה וביה פירכא אי עונה יום ולילה מאין לנו ה' ימים, ח"ו ח' ימים הו' +ח' ימים, נ"ל כוונתו יום ראייה אחד, ששה ימי המתנה, ובשמיני תחילת ספירת נקיים. + **אבל מאי דאסהידו שצריכה ח' ימים נקיים בזה שגו, אלא דאמינא להו שכך כתב א"ז** +א"ז, הוצאת הרב וויינר ה' נדה סי' ז', ועיין תה"ד סי' רמ"ה ומהר"ם ברונא סי' רלג שנתנו טעם לדברי הא"ז + **ושקילנא וטרינא בהדיניהו מאי טעמא, אבל אין המנהג אלא ז' ימים.** חילק +ואין חילוק, כצ"ל + בין שמשה למ"ש +למ"ש - למוצאי שבת + או ביום א' דעונה השישית בסוף י"ד + = יום ד'. + ומ"ש +ומ"ש - למוצאי שבת + לרבותא נקט דאפ"ה סותרת יום ד' בתחילת לילו תוך מעת לעת של ו' עונות. והיכא דלא שימשה אפ"ה ממתנת ה' ימים מיום הראיה עד הליבון ואפ"ה אין בעלה עמה משום סרך בית' +בתה, כצ"ל + כי מרגשת בסדין מתי פירצ' +פירשה, כנ"ל + ולא פליג.

וזימנא חדא הוי לן פתחון פה קמי דמהר"ם +אולי צ"ל מהר"ם ס"ל, והוא מפולדא, או שצ"ל מהר"ש, ר' שלום רבו, או מהר"א, ר' אברהם קלויזנר רבו + ז"ל מענין זה בישיבה. ודנתי לפניו דזימנין הוי חומרא דאתי לידי קולא שע"י כן נדחת הטבילה עד שבת +עיין לקמן סי' צו שכתב שנהגו הנשים שלא לטבול טבילה שאינה בזמנה בשבת משום שמרחיקה חפיפה מהטבילה + זימנין עד מ"ש וי"ט +נ"ל הכוונה מוצאי שבת שהוא י"ט וצריכה לעשות החפיפה בערב שבת + וצריכין להרחיק חפיפה מהטבילה + זימנין +יש כאן ריח בכ"י + ולאחר ר"ח אב וכמה עניינים. והשיב רבי ז"ל ואמר אין שואלים אותי, וחזיתי לדעת שאם היו שואלים אותו בכה"ג דאתא לידי קולא היה מודה +מורה, כצ"ל + **להם להקדים, אכן מעשה לא חזינא ולא שמעינן משום חד מרבו' שהורה להקדים, אלא לא פלוג** +עיין פתחי תשובה יו"ד סי' קצ"ו ס"ק ט"ו בשם השל"ה. + וכן מסתבר אתינא +דאי אתינא, כצ"ל + לחלק זימנין דהערע +דהערה, כצ"ל + בה וסבורה שלא נכנס לתוכה הזרע ואתא לידי קילקול, ואכיבוד הבית לא סמכינן כלל האידנא.

הגהות שערי דורא הלכות נדה סי' ב (בעל תרומת הדשן)

אשה שלא שמשה תוך ד' ימים או יותר וראתה דם פעם אחת ולא יותר תוכל לספור מיד ז' נקיים למחרת לאחר ראייתה ולערב תבדוק ותלבש לבנים וממחרת תמנה מהילכות נידה דר' יונתן ז"ל.

אשה שלא שמשה עם בעלה תוך שבעה ימים או שלא היה בעלה בעיר וראתה צריכה אע"פ כן להמתין שלא תתחיל לספור ז' נקיים כשיעור אשה ששמשה ביום ראייתה אע"פ דהכא משמשה שצריכה ג' עונות משום שמא תפלוט ותסתור ובהא לא שייך האי טעמא כיון דלא שמשה לא פלוג רבנן בתקנתן דגזרינן לא שמשה אטו שמשה ביום ראייתה עכ"ל מהרא"י ז"ל בסימן רמ"ה: וכ"כ מהרי"ק שורש ל"ה ועיין בב"י סי' קצ"ו:

אך רבינו ברוך כתב כו' ותרח' בחמין כו' - בס"ת ובסמ"ג כתב אבל אהילוך אין לסמוך פירש שמהלכת לאחר התשמיש ולומר שפלוט בהילוך על זה אין לסמוך כלל להקל. דהא אמרינן בפי' יוצא דופן אי דאזלה בכרעא בהא דאזיל שריא פ"י שיכול להיות שנפל הכל דלא תפלוט עוד אבל ודאית אין כאן ע"כ דברי ס"ת וסמ"ג בשם ר"י אבל הרמב"ן כ' בהלכות נידה שלו אשר חיבר ז"ל בד"א שלא הלכה ברגליה אבל הלכה ברגליה לאחר התשמי' יראה לי שאין חוששין לה לפי שכל מה שיש לפלוט פולטת בהלכה עכ"ל הג"ה מיימוני פ"ו דאסורי ביאה:

ואף אם ראתה ג' ימים רצופי' כו' תתחיל לספור ז' נקיים כתב על זה הר"ח א"ז בדרשותיו ז"ל אכן נהגו הנשים שלא למנות ז' נקיים עד לאחר ז' ואין להאריך עכ"ל. כתב רש"י ז"ל בסידורו טעם דמנהגא ז"ל אין צריכות להמתין שבעה ימי נידותן ואח"כ ז' ימים נקיים וכסבורים שאותן הימים שיש בהן טומאה כל עיקר אין עולין לה לספיר' ז' נקיי' כי איכא יקראו נקיים והלא המה מלוכלכין וטמאין דאינו כן שהרי מצינו בזבה ודאית שימיה טמאים כאילו ועולין לה לספיר' ימי נקיייתה כ"ש זאת שאינה ודאית עכ"ל סידור רש"י ז"ל

תרומת הדשן סימן רמה

דיני נידה וטבילה ומקוה.

שאלה: אשה שלא שמשה עם בעלה תוך ז' ימים או שלא היה בעלה בעיר וראתה, צריכה אעפ"כ להמתין שלא תתחיל לספור שבעה נקיים כשיעור אשה ששמשה ביום ראייתה, או יכולה להתחיל לספור מיד אחר שתפסוק מראייתה?

תשובה: יראה דבתחילה צריכין לבאר מתוך דברי הגאונים ולפי המנהג כמה צריכה אשה להמתין ששמשה ביום ראייתה, ואח"כ נבאר שאלתינו. ברוב החבורים כתב /כתוב/ דאשה ששמשה עם בעלה וראתה בו ביום לא תתחיל לספור ז' נקיים עד יום ה' לשמושה, משום דשש עונות שלימות בעינן לפליטת ש"ז =שכבת זרע=. ושמעתי די' להוסיף עוד יום אחד ולא תתחיל לספור עד יום ו' לשמושה, כגון ממוצאי שבת עד יום ו', שאם תתיר לה, שתתחיל ימי הספירה מיום ה' שכבר כלו ו' עונות שלימים ומה שתפלוט עוד אינו סותר, איכא למיחש דזימנין תשמש בין השמשות במוצאי שבת והיא תסבור דעדיין יום הוא, ונמצא יכולה להתחיל לספור ליום ד' שהוא חמישי לשמושה, ואינו כן אלא לילה היה כששמשה ונמצא דעדיין פלטה בתחילת ליל ד' דו' עונות שלימים בעינן, ולכך מחמירין עד יום ו' לשמושה ותו ליכא למיחש למידי. עוד שמעתי שהר"ח א"ז כתב שנוהגין נשים באושטריי"ך שלא להתחיל ז' נקיים רק /כ/ שכלו כבר ז' ימים מתחילת ראייתה, אפי' לא ראתה אלא יום אחד או מצאתה כתם ביום אחד, ולא שמעתי שום טעם בדבר כי מטעם פליטת ש"ז אי אפשר לחוש לה טפי מה' ימים כדפרי' לעיל. אמנם אמת הוא שרוב נשים באושטריי"ך נוהגים הכי, אך ראיתי ג"כ מקצת שלא חשו להאריך כ"כ, ג"כ לשון הרמב"ם כך הוא ז"ל: תמצא במקצת מקומות שהאשה שראתה דם וישבת ז' ימי נידה ואח"כ סופרת ז' ימים נקיים אפילו לא ראתה אלא פעם אחת, וטעות הוא ממי שהורה להם כך ואין לפנות לדבר זה כלל אלא אם ראתה יום אחד סופרת ז' נקיים וטובלת ביום שמיני לראייתה עכ"ל. ונראה דאפשר הוא דמנהג בנות אושטריי"ך בא מאותן מקומות מתלמידי אותם בעלי הוראה, ולכך נהגו להמתין לעולם ז' ימים מתחלת ראייתה עד שיתחילו ז' ימים הנקיים, ולא מטעם פליטת ש"ז, ואי הוה הכי לא היה למחות ביד הנשים המקילות בדבר ומתחילים לספור מיום ו' לשמושה, דאז אזלא לה חששא דפליטת ש"ז מאחר דרמב"ם כתב בפשיטות דטעות הוא ואין לפנות לדבר זה. ושמעתי אבל לא בברור, שאחד מן הגדולים התיר פעם אחת לאשתו שהיתה מתחלת יום ג' לראייתה לפי שלא שמש עמה כבר תוך ג' או ד' ימים, וגם הדבר היה לעת הצורך כי היה רוצה ללכת לישיבת רבו ולא היה פנאי להמתין. אך לבי מהסס על זה דמצאתי בא"ז גדול דהאידינא נשים שלנו צריכים לישוב ז' ימים נקיים לבד מיום שראתה בו וטובלת בלילה י' לראייתה, ונותן הטעם משום פליטת ש"ז וכתב עליו דבין שמשה ובין לא שמשה סמוך לראייתה לא פלוג רבנן, דגזרינן לא שמשה אטו שמשה ביום ראייתה או יום אחד קודם ראייתה, ע"כ. אלמא דגזרינן לא שמשה אטו שמשה, אף על גב דא"ז מתיר להתחיל ולספור מיום ג' ואילך ואנו לא קי"ל הכי, נראה די"ל דסבר הלכתא כר' אלעזר בן עזריה דאית ליה פ' ר' עקיבא /שבת פו ע"א/ דפולטת ש"ז ביום ג' טהורה, דאפי' אי ליכא אלא ב' עונות שלימות כדפרש"י והתוס' התם, ואיכא מ"ד דמוקי מתני' התם כוותיה, אבל אנו קי"ל כהא דא"ר יוחנן זו דברי ר' ישמעאל ורבי עקיבא אבל חכמים אומרים ו' עונות שלימות בעינן. מ"מ נקיטין סברא מהא דא"ז דגזרינן לא שמשה אטו שמשה, ולעולם לא תתחיל עד יום ה' לשמושה כמו שכתבו רוב החבורים. ונראה קצת דאפילו לפי מה ששמעתי שמוסיפין עוד יום אחד משום חששא דבין השמשות כדפרישית לעיל, בהך חומרא נמי י"ל דאין לחלק בין שמשה ללא שמשה משום דחששא דבין השמשות חששא פשוטה, וחשו בה רבנן טובא בכמה דוכתא במס' נידה. ובפ"ב דשבת קרוב בסופו מייתי מתני' דמטילין עליו חומרת שני ימים. ואין נראה לומר דאדרבה אין להחמיר כולי האי בחשש פליטת ש"ז משום דכתב אשירי פ' בנות כותים דר"ת והראב"ד סברי דלא סתר כלל בספירת הנקיים אשה לבעלה, דהא מ"מ מסיק דנכון להחמיר כדברי ר"י, וכן נוהגין באשכנ"ז ובצרפ"ת. ונראה דודאי יש להחמיר כר"י דבשל תורה הלך אחר המחמיר, וכ"ש באיסור כרת וחומרות יתירות נוהגין בו בנות ישראל בהלכות נידה.

שו"ת מהרי"ק סימן לה

אשר (ג) שאלת היאך המנהג בענין טבילה בזמנה האם כדברי הגאונים או כר"ת הלא ידעתי כי התוספת פסקו כר"ת דאין הלכה כמ"ד מצוה ומעולם לא ראיתי לטבול בימי אבלות וכ"ש ב"ה או בט' באב ועוד דהאידיא ליכא למיקם עלה דמלתא לכוון זמנה שהרי נשי דידן דמחמירי טובא בענין פולטת שכבת זרע להמתין ה' או ו' ימים קודם שיתחילו למנות ז' נקיים ונהי דמשום חומרא דרבי זירא לא הוה נפקא מטבילה בזמנה מאחר שכן נהגו מימי התלמוד מכל מקום בחומרא זו שהחמירו לא שמשה אטו שמשה אפילו אין בעלה בעיר וגם הוסיפו מו' עונות ועשו ה' או ז' ימים לפי דעתי כי זו אין נקראת טבילה בזמנה.

שו"ת מהרי"ק החדשים סימן מט

על הראשונה בענין המשמשת אם צריכה להמתין ו' עונות שלימות, ונמצא שלא תוכל לספור ז' נקיים אלא מיום ה' לשמושה ואילך. נלע"ד שכן ראוי לנהוג ולהנהיג לכל יראי ד' וסר מרע, דהא מלתא תליא באשלי רברבי, הראשון ר' יצחק בר שמואל הידוע בעל [התוספות] אשר מי כמוהו רבץ ופלפל בתורה, והאיר עיני ישראל בהלכה להעמיד על בוריה ואמתתה, כאשר מפורסים הוא לעיני כל מבין, וגם תלמידיו כלם מדור דור נמשכו אחריו וכלם השוו להצריך ו' עונות שלימות, ונמצא שלא תוכל למנות אלא מיום ה' ואילך כמבואר היטב בתוס' פ' בנות כותים + לג. ד"ה רואה + כתבו שם...

...וכלל העולה אמת ויציב הוא לפי הנלע"ד שראוי לכל בעל נפש להחמיר כדברי רבותינו שהזכרתי, וכאשר כתבת אתה, ומ"מ נבהלתי עליך מה ראית לדחות מי שאינו עושה כן, שהרי דבר פשוט הוא המקילים יש להם על מה שיסמכו, שהרי כתב הרשב"א בספר תורת הבית, וז"ל: והר"א כתב בתשובה שלא אמרו פולטת סותרת אלא לטהרות וכו', וסברת הגאונים נראה כדברי הר"א ז"ל שלא חששו להזכיר הענין, וגם הר"ף לא כתבו בהלכות, עכ"ל: הרי לך שגברא רבה קא מסהיד שסברת רבותינו הגאונים נראית כדברי הר"א, וגם הר"ף לא הזכירו, והנה ידוע הוא שדברי הגאונים דברי קבלה הם. וגם הרמב"ם אף על גב דלית [ליה] דברי הר"א וקא סבר דסתרה אפי' לבעלה מדכתבא בהלכות אסורי ביאה כדפי' לעיל, מ"מ נראה לע"ד דלא ס"ל להחמיר כלל בספק פולטת כ"א היכא דודאי פולטת, שהרי לא הזכיר חששא זו כלל בה' אסורי ביאה רק דפולטת סותרת ואין דבריו מוכיחין אלא בודאי פולטת...

...ואשר שאלת אם יש לסמוך בענין הפולטת בתקנת רחיצה או בשימת המוך, אמת הוא כי אין אנו סומכים להקל על סמיכת זה שהרי כתב הר"י מקורביל בסמ"ק, וז"ל: אך יש אומרי' שאם רחצה היטב אותו מקום במים חמין שמתחלת למנות למחרתו, וליתא דאין אנו בקיאים בזה, עכ"ל. גם בהגהות מספר הנייר כתוב, וז"ל: ואם רוצה להתחיל ולספור למחרת הראיה בשמשה קודם לכן, יש מתירין בענין זה שתכנס מוך וכו' או תרחץ בחמין ואז תפלוט ע"י החמין, אמנם אומר ר"י שאין לסמוך ע"י הקנוח כי לפעמים לא תקנח יפה אם יכנס הש"ז למקור, ואין לנו להקל כ"כ, עכ"ל: הרי לך שכתבו שאין לסמוך על זה. וגדולה מזו כתבו ר' שמשון דהיכא שלא שמשה לא תתחיל לספור אלא מיום חמישי לראיתה ואילך, וכיון שהוא אוסר אפי' שלא שמשה דבר פשוט אצל כל מבין דכ"ש שלא יתיר ע"י הכנסת המוך והרחיצה, שהרי אין תועלת במוך וברחיצה כי אם להוציא הש"ז, וכיון שהוא אוסר אפי' בלא שמשה שאין שום ש"ז שיהיה ראוי להזריע ולטמאה א"כ אין תועלת במוך וברחיצה כלל, ועל פי הדברים האלה אנו נוהגים איסור בסמיכת על המוך או הרחיצה. ומ"מ דבר פשוט הוא שאם המצא תמצא עיר או מדינה שיהיו נוהגים היתר ע"י הרחיצה והמוך אין להקפיד עליהם כלל, מאחר שגם בענין סתירת הפליטה נחלקו בה אבות העולם כמבואר למעלה, וגם רוב רבותינו הצרפתים כתבו להתיר לבעלה ע"י הרחיצה או המוך כמבואר בספריהם, ואעפ"י שהם סוברים דפולטת סותרת גם לבעלה ומחמירין אפי' בספק פולטת ש"ז + המהדיר ציין כאן: כאן לא יכולתי לקרות איזה תיבות + מהרי"ק.

ספר האגור הלכות כתמים**סימן אלף שעב**

דרך בנות ישראל להמתין שלשה ימים לאחר התשמיש לספור שבעה נקיים מלבד יום שראתה ויום שפוסקת בו. כיצד אשה שמשה עם בעלה במוצאי שבת ואח"כ ראתה דם אינה מתחלת לספור ז' נקיים עד יום חמישי בשבת. אפילו לא ראתה אלא פעם אחת ופסקה. מכל מקום פולטות שכבת זרע וסותרות ומטמאה בראית דמים. שערים מדור"א. ואם ראתה אשה שלשה ימים רצופים אחר התשמיש ופוסקת תתחיל ז' נקיים מיום חמישי מן התשמיש ואילך. שערים מדור"א. כתב הרמב"ם נדה כיון שאינה ראויה לביאה אין חופתה חופה עד שתטהר. ולא נהירא להרא"ש. טורים. נשאל גדול בדורו מהר"ר יעקב מולן ז"ל על אשה שמשה אי בעי לאמתוניה ה' ימים מתשמיש עד הלבון. והשיב דודאי צריך להמתין ה' ימים. וכן מורין בבי מדרשא וכן מנהג בכל אשכנז. ואף כי לא נמצא בשום ספר אלא בספר השערים מדור"א משמע כן. פוק עיין בו. והטעם משום דלפעמים שמשה בין השמשת ביום ראשון בערב וסברה שיום הוא ותפלוט בתחלת ליל ה' על כן צריך להמתין עד מוצאי יום ה'. ובארץ אשכנז נוהגים להוסיף יום אחד וממתנות ו' ימים ויש ז' ימים. וכן כתב מהרי"ח. אף כי הרמב"ם הרחיק מאד דעות אלו מכל מקום איכא דנהיגי הכי. ויש להם קצת טעמים רחוקים אבל מנהגא דעלמא חמשה ימים.

סימן אלף שעה

לשון הרמב"ם זה שתמצא בכמה מקומות שנדה יושבת ז' ימים טמאי' בנדתה אפי' שלא ראתה אלא יום אחד. ואחר תשב ז' נקיים. אין זה מנהג כלל אלא טעות הוא במי שהורה להם כך, ואין לפנות לדבר זה כלל אלא אם ראתה יום אחד סופרת אחריו שבעה נקיים וטובלת בליל שמיני שהוא ליל שמיני לנדתה ומותרת לבעלה. וכן מה שתמצא במקצת מקומות ותמצא תשובות ממקצת גאונים שיוולדת זכר לא תשמש מטתה עד סוף ארבעים ויוולדת נקבה עד סוף פ' ואף על פי שלא ראתה דם אלא בתוך שבעה. אין זה מנהג אלא טעות הוא. ודרך המינים והצדוקים אומרים זה ומצוה לכופן כדי להוציא מלבם המינות ולהחזיקן בדברי חכמים שאמרו תספור ז' נקיים כמו שבארנו. עכ"ל.

סימן אלף שעח

אם תרצה לספור מיד מיום מחרת ראייתה אחרי ששמשה תקנח יפה באותו מקום במוך או בבגד להפליט כל הזרע או תרחוץ במים חמים והם יפליטו כל הזרע. והרמב"ן כתב והוא הדין נמי אם הלכה ברגליה פלטה כל הזרע. ולא נהירא להרא"ש. והראב"ד כתב דפולטת שכבת זרע אינה סותרת אלא לטהרות ולא לבעלה. ולא נהירא להרא"ש. טורים.

בית יוסף יורה דעה סימן קצו

יא (ב) והרשב"א בתורת הבית הארוך (ב"ז ש"ה כו.) האריך בדין זה הרבה, ואף על פי שנטה לדעת הראב"ד שלא אמרו פולטת שכבת זרע סותרת אלא לטהרות אבל לא לבעלה וכתב שכן נראית סברת רבותינו הגאונים שלא חששו להזכיר ענין זה וגם הרי"ף לא כתבו בהלכות, כתב בסוף דבריו מ"מ בעל נפש יחוש לעצמו כדברי רבינו יצחק. ולי נראה דממה שהשמיטו הגאונים והרי"ף דבר זה אין ראיה לומר דסבירא להו דאינה סותרת לבעלה שהרי כמה דינים השמיט הרי"ף מדיני נדה דאע"פ שודאי הלכתא נינהו אלא לפי שאינם מצויים כל כך השמיטם והא נמי לא שכיחא כולי האי שרוב הנשים נמשכים ימי ראייתן ה' או ו' ימים ואינן צריכות לדין זה דבלאו הכי אינן מתחילות לספור קודם

לזמן זה ורבינו תם מפרש דלא בעא רמי בר חמא אלא באשה שבא עליה זב דוקא וכבר סתר הרא"ש דבריו: והרמב"ם ז"ל סובר דפולטת שכבת זרע סותרת אף לבעלה שהרי כתב בפרק ו' מהלכות איסורי ביאה (הט"ז) פלטה שכבת זרע בתוך ימי הספירה סותרת יום אחד מפני שהיא כזב שראה קרי שסותר יום אחד ומיהו סובר ז"ל שאין פליטת שכבת זרע סותרת אלא כשנפלט תוך ג' עונות אבל כשנפלט אחר ג' עונות אינה סותרת שכתב בפרק ה' מהלכות שאר אבות הטומאה (הל' יא - יג) האשה שפלטה שכבת זרע אם פלטה אותה בתוך ג' עונות הרי היא טמאה כרואה קרי לפיכך סותרת יום א' אם היתה זבה ואם פלטה אחר ג' עונות הרי האשה טהורה וכן שכבת זרע שנפלטה טהורה שהרי נפסדה צורתה וכמה היא עונה יום או לילה ואין העונה שנבעלה בה מן המנין כיצד נבעלה בליל שבת ג' עונות שלה יום שבת וליל אחד בשבת ואחד בשבת אם פלטה בתוך זמן זה טמאה פלטה מליל שני והלאה טהורה עכ"ל וטעמו מפני שהוא פוסק כרבי אלעזר בן עזריה דאיתא בפרק רבי עקיבא (שבת פו.) ולא כמו שפירש רש"י שם דבריו (ד"ה ביום השלישי) אלא כמו שפירש הרמב"ם עצמו בפרק ח' ממסכת מקואות (מ"ג) ששם נשנו דברי רבי אלעזר בן עזריה ודברי החולקים עליו וכתוב בתרומת הדשן באור זרוע גדול נמי פסק כרבי אלעזר בן עזריה דפולטת שכבת זרע ביום שלישי טהורה דאפילו אי ליכא אלא שתי עונות שלימות כדפירשו רש"י והתוספות התם אבל הוא ז"ל כתב דלא קיי"ל הכי אלא כחכמים דאמרי ו' עונות שלימות בעינן: ומאחר דכל הני רבוותא כתבו בהדיא דאף לבעלה סותרת וגם מאחר שכולם זולתי הרמב"ם ואור זרוע פוסקים כרבי עקיבא דעד שש עונות לא מסרחא שכבת זרע הכי נקטינן וכן ראיתי למורי הרב כמהר"ר יעקב בי רב זלה"ה דורש ברבים: כתוב בתרומת הדשן דיש להוסיף עוד יום אחד ולא תתחיל לספור עד יום ששי לשימושה כגון ממוצאי שבת עד יום ששי שאם תתיר לה שתתחיל ימי הספירה מיום חמישי שכבר כלו ו' עונות שלימות איכא למיחש דזימנין תשמש בין השמשות במוצאי שבת ותסבור דעדיין יום הוא ונמצאת שיכולה להתחיל ליום רביעי שהוא חמישי לשימושה ואינו כן אלא לילה היה כשימשה. וכתוב באגור (סי' אלף שעב) שכך השיב מה"ר רבינו יעקב מולין ז"ל (שו"ת מהרי"ל החדשות סי' צג אות ב) דודאי צריכה להמתין עד מוצאי יום חמישי מטעם זה וכן מורין בבי מדרשא וכן מנהג בכל אשכנז ואף כי לא נמצא בשום ספר אלא בספר השערים מדורא משמע כן. וכתב עוד ובארץ אשכנז נוהגים להוסיף יום אחד וממתינות ששה ימים ויש שבעה ימים וכ"כ מהרי"ח אף כי הרמב"ם (איסור"ב פי"א הי"ד) הרחיק מאד דעות אלו מ"מ איכא דנהיגי הכי ויש להם קצת טעמים רחוקים אבל מנהגא דעלמא חמשה ימים עכ"ל ובתרומת הדשן כתב גם כן מנהג זה שנהגו להמתין ז' ימים וגמגם אם יש למחות ביד המקילים במקום שנהגו להמתין ז' ימים. וגם מהר"י קולון כתב בשרש ל"ה דנשי דידהו מחמרי טובא בפולטת שכבת זרע שהחמירו לא שימשה אטו שימשה אפילו אין בעלה בעיר וגם הוסיפו משש עונות ועשו חמשה או שבעה ימים. וכתוב עוד בתרומת הדשן (שם) דאיתא באור זרוע דהא דמצריכינן להמתין כך ימים קודם שתתחיל לספור בין שימשה בין לא שימשה צריכה להמתין כן דלא פלוג רבנן וגזרינן לא שימשה אטו שימשה וכתב הוא ז"ל על זה ונראה קצת דאפילו לפי מה ששמעתי שמוסיפין עוד יום אחד משום חששא דבין השמשות בהך חומר נמי י"ל דאין לחלק בין שימשה ללא שימשה משום דחששא דבין השמשות חששא פשוטה היא וחשו בה רבנן טובא בכמה דוכתי עד כאן: וכל דברים אלו חומרות יתירות הן ואין להם סמך בגמרא לגבי הדין ולפיכך לא נהגו העולם בכל מקומותינו אלא להמתין ארבעה ימים ולהתחיל לספור מיום חמישי ואילך דוקא אם שימשה אבל אם לא שימשה אינה ממתנת כלל ואם שימשה יום או יומיים קודם ראייתה משלמת עליהם ארבעה ימים מיום שימושה ובחמישי לשימושה מתחלת לספור:

יג... אבל סמ"ק (סי' רצג עמ' שכב) כתב יש אומרים שאם רחצה היטב במים חמין אותו מקום שמתחלת למנות למחרתו וליתא דאין אנו בקיאים בזה ע"כ ואין לומר דלא ממעט אלא רחיצת חמין אבל לא הכנסת מוך שהרי בהגהות מיימוניות פרק ו' מהלכות איסורי ביאה (דפוס קושטא הט"ז) כתוב בשם סמ"ק דאין לנו עתה לסמוך על בדיקת מוך שתכניס באותו מקום דאין אנו בקיאים בזה ולעולם צריכות להמתין שש עונות שלימות ע"כ משמע דאפילו בדעביד תרווייהו קינח ורחיצה לא מהני דכיון דאין אנו בקיאים בהם כי עביד תרווייהו מאי הוי אף על פי שבקצת הגהות מיימוניות לא נמצא לשון זה מ"מ מדברי סמ"ק עצמו נלמוד דכשם שאין אנו בקיאים ברחיצת חמין כך אין אנו בקיאים בקינח כלומר שאין אנו יודעים עד איזה מקום צריך להגיע המים החמין או הבגד שמקנחת בו כדי שנדע ודאי שנפלט השכבת זרע כולו ומ"מ כיון ששום אחד מהפוסקים לא כתב כן שפיר דמי להתיר על ידי קינח או רחיצת חמין:

ב"ח יורה דעה סימן קפג

יב משרבו הגליות וכו' ושמא תראה וכו'... ואנכי מצאתי כתוב בדרשות הר"ש מאוסטרייך (הלכות ומנהגי מהר"ש סי' תעט) על מה שכתב האור זרוע שסופרת י"ד יום אחר ראייתה קודם שטובלת דמהר"ם קלויזנ"ר והוא דקדקו בדבר למצוא טעם למה שכתב האור זרוע בזה והיה נראה להם הטעם כיון שנדה דאורייתא סופרת שבעה וטובלת אף על פי שרואה בשביעי שלה משום טבילה בזמנה מצוה וצריכה עוד לספור ז' נקיים שמא הראייה האחרונה היתה בימי זיבה לכך יש להן להמתין שבעה ולספור נקיים דשמא תחזור לדאורייתא ואז צריכה שבעה לנדות עכ"ל ומה שכתב לכך יש להן להמתין שבעה וכו' כלומר מקודם שתתחיל לספור ז' נקיים יש לה להמתין שבעה ואחר כך לספור ז' נקיים ואף על פי שאינה טובלת לאחר שבעה הראשונים מ"מ כדי שלא תשתכח ממנה דינא דאורייתא כי שמא תחזור לדאורייתא דבמהרה יבנה המקדש ואז צריכה שבעה לנדות ולטבול בסוף שבעה לנדות אף על פי שרואה בשביעי שלה משום דטבילה בזמנה מצוה דבלאו האי טעמא הוה קשה מה בכך דתשתכח ממנה דינא דאורייתא וטבול אחר שבעה נקיים גם כשיבנה המקדש וכמו שהיא נוהגת עכשיו לכן אמר דאם כן תהיה עוברת על טבילה בזמנה מצוה ויש לטעם הזה פנים מסבירות:

ב"ח יורה דעה סימן קצו

יב הפולטת שכבת זרע וכו'... עוד כתב בתרומת הדשן דיש לגזור לא שימשה אטו שימשה וכן נוהגין ואין לשנות. מיהו נראה דדוקא כשבעלה עמה בעיר איכא לגזור לא שימשה אטו שימשה אבל אם אין בעלה בעיר יש להקל דמיך שתפסוק בטהרה סמוך לבין השמשות תמנה למחרת דכיון דמורין לה שהיתר זה אינו אלא לפי שאין בעלה בעיר לא תבוא להקל גם כשבעלה בעיר. ואף על פי דבתרומת הדשן משמע מלשון השאלה שהיה שואל להחמיר אף כשאין בעלה בעיר מ"מ מלשון התשובה שלא הזכיר להדיא להחמיר אף כשאין בעלה בעיר משמע קצת דדוקא כשבעלה עמה בעיר גזרינן לא שימשה אטו שימשה אבל אין בעלה בעיר לא גזרינן. והכי משמע מלשון הרב בהגהות שו"ע (סי"א) שלא כתב אלא שאין חילוק בין שימשה ללא שימשה ולא כתב להחמיר אף כשאין בעלה בעיר. והכי נקטינן שלא להחמיר כל כך בחומרות יתירות אלא יש להקל כשאין בעלה בעיר:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות נדה סימן קצו

סעיף יא

לא הפולטת שכבת זרע בימי ספירתה, אם הוא תוך יד לב' ו' עונות לשמושה סותרת אותו יום. לפיכך המשמשת מטתה וראתה אחר כך ופסקה, אינה מתחלת לספור שבעה נקיים עד שיעברו עליה ו' עונות שלימות טו שמא תפלוט; לפיכך אינה מתחלת לספור טז עד יום ה' לשמושה, כגון אם שמשה במוצאי שבת אינה מתחלת לספור עד יום ה', דקיי"ל <ה> אין שכבת זרע מסריח עד שיעברו עליו ששה עונות שלימות יז מעת לעת; ואם שמשה במוצאי שבת ופלוטה ליל ד', קודם עת שימושה במוצאי שבת, עדיין היא עומדת בתוך עונה ששית לשמושה יח וסותרת, הילכך יום ה' יהיה ראשון לספירתה. הגה: ותפסוק יום ד' לעת ערב, ויום ה' עולה למנין. ויש שכתבו שיש להמתין עוד יום אחד, דהיינו שלא תתחיל למנות יט עד יום הששי והוא יהיה יום ראשון לספירתה, דחיישין שמא תשמש ביום הראשון בין השמשות ותסבור שהוא יום, ואפשר שהוא לילה, ואם תתחיל למנות מיום חמישי יהיה תוך ששה עונות לשמושה, על כן יש להוסיף עוד יום אחד דמענה אי אפשר לבא לידי טעות (ת"ה סי' רמ"ה והאגור בשם ר"י מולין וש"ד וכ"כ מהר"א ומהר"ק שורש ל"ה), וכן נוהגין בכל מדינות אלו, ואין לשנות. לג' ויש נשים שנהגו להחמיר עוד להמתין עד שבעה ימים (שם בת"ה), <ו> אין טעם בדבר והחמיר יחמיר והמיקל נשכר להקדים עצמו למצוה. ויש שכתבו (טו) שעכשיו <ז> אין לחלק בין שמשה עם בעלה כ ללא שמשה, כא וכל אשה שרואה, (טז) <ח> אפילו כתם, כב צריכה להמתין ה' ימים עם יום שראתה בו ותפסוק לעת ערב ותספור ז' נקיים (שם בת"ה בשם א"ז ומהר"ק) וכן נוהגין במדינות אלו ואין לשנות (סה"ת וסמ"ג).

סעיף יג

לו האשה ששמשה מטתה וראתה אחר כך ופסקה, ורוצה לספור מיום מחרת ראייתה, תקנח יפה יפה אותו מקום במוך או בבגד הפליט כל הזרע או תרוחץ במים חמין והם יפליטו כל הזרע. הגה: ויש אומרים דאין אנו בקיאים בזמן הזה ואין לסמוך על זה (הגהות מיימוני פ"ו וסמ"ק), כה והכי נהוג דהרי כבר נתבאר שאנו נוהגין להמתין אפילו לא שמשה כלל, כדי שלא לחלק בין ספירה לספירה, כ"ש בכהאי גוונא; וכל הפורץ גדר בדברים אלו במקום שנהגו להחמיר, ישכנו נחש.

ט"ז יורה דעה סימן קצו

(ז) אין לחלק בין שמשה כו'. - הב"י לא חש לחומרא זאת אלא אם לא שמשה אינה ממתנת כלל אלא דרמ"א מקיים המנהג להחמיר בזה ומו"ח ז"ל כתב שנראה לו להקל כשאין בעלה בעיר דאין להחמיר כל כך ואשתמיטתיה תשובת מהר"ק שורש ל"ה שכל להדיא שנהגו להחמיר אפי' אין בעלה בעיר ומי יחלוק על המנהג אלא דנ"ל קולא אחת בזה (באלמנה) [בכלה] שפירסה נדה סמוך לחופתה ואפילו אחר חופתה קודם שנתייחדה עם חתן שלה אין ממתנת כלל דבזה ודאי לא שייך למגזר לא שמשה אטו שמשה דלא באה עדיין לכלל תשמיש כלל עמו ולמה נגזור כזה. כן נ"ל: (ח) אפי' כתם. - פירוש אשה טהורה שמוצאה כתם דינה כרואה ממש גם לזה אבל אשה שלבשה לבנים ומצאה כתם ואפילו רואה ממש בתוך ימים הנקיים א"צ להמתין ו' עונות אלא מונה מחדש שבעה נקיים מיום שתוכל:

ש"ך יורה דעה סימן קצו

כ ללא שמשה - ... וכל הב"ח מיהו היינו דוקא כשבעלה בעיר אבל כשאין בעלה בעיר יש... ואין דבריו... גם בתשובת מהר"ק סי' ל"ה כתב שהנשים מחמירין אפי' אין בעליהן בעיר וכן המנהג פשוט במדינו' אלו וגדולה מזו נוהגים שאפי' כלה אינה סופרת ז' נקיים עד יום ה' לראייתה אף על פי שעדיין לא בא החתן לעיר אף על פי שלפי דעתי אין להחמיר בזה כלל ולא נזכר בשום פוסק קדמון או אחרון מ"מ לא יהא אלא כדברים המותרים ואחרים נהגו בו איסור כו' ומ"מ בשעת הדחק יש להתיר להכלה שמיד שתפסוק בטהרה תספור ז' נקיים דבהכי עדיף טפי ממה שנהגין שנשאת כשהיא נדה שהרמב"ם פסק שלא תנשא כלל עד שתטהר ואף על גב דאנן לא מדקדקים בהכי וכמ"ש הרב בא"ע ס"ו ס"א מ"מ ודאי היכא דאפשר בטהרה טפי עדיף, כן נ"ל:

ש"ך יורה דעה סימן קצא

כב צריכה להמתין ה' ימים כו' - היינו מתחלתה משום טעמא דש"ז **אבל אם תוך ימי ספירתה או אחר ה' ימים נתקלקלה וחזרה וראתה דם או כתם פוסקת באותו יום בטרה ומונה למחרת וזה פשוט:**

כה והכי נהוג דכבר נתבאר כו' - **לא ידענא מאי ענין זה לזה דהתם לא שייך בקיאות כלל וגזרינן לא שמשה אטו שמשה ואה"נ דבאשה לא מהני רחיצה וקינוח דלא עדיף מלא שמשה כלל והתם גזרינן במלתא דשכיח **אבל מ"מ נ"מ ברחיצה וקינוח** בדין שנזכר בסעיף הקודם בשכחה יום א' שצריכה להמתין ו' עונות דמהני רחיצה וקינוח דתמנה מיד אחר שתשלים היום ששכחה ודוק ונראה דגם הרב מודה בזה ומיירי בסתם אשה ומ"מ לענין דינא בלאו הכי כיון דהסמ"ק והג"מ כתבו דאין אנו בקיאים אין להקל לכתחלה וכ"פ הב"ח:**

של"ה שער האותיות אות הקו"ף - קדושת הזווג

שפא. **מעשה בא לידי, באשה אחת שהיה יום רביעי לנדתה, אבל לא שמשה עם בעלה לבילה שקודם ראייתה, והתרת לה ללבוש לבנים ביום רביעי, ולהתחיל לספור ביום חמישי.** וטעמי היה, אף על פי שתרומת הדשן (ח"א סי' רמ"ה) החמיר שלא להתחיל לספור עד ששי לראייתה, ואנחנו מחמירים חומרא על חומרא אף שלא שמשה קודם ראייתה. מכל מקום במעשה [זו] לא רציתי להחמיר, כי הוא חומרא דאתי לידי קולא, כי אם היתה מתחלת למנות ביום ששי לראייתה, אז היה בא ליל טבילה לביל שבת שאחר יום טוב, ומוטב שניח חומרא הנזכרת לעיל כדי לקרב הטבילה לחפיפה, ותטבול לביל יום טוב, וראוי יותר להשגיח על זה מלהשגיח על חומרא הנזכרת לעיל. ובפרט, כי כבר נודע מה שכתב הבית יוסף (יורה דעה) סימן קצ"ו, דלית דחש להא דתרומת הדשן, ואשה תתחיל ביום ה', וכל זה כששמשה קודם שראתה, ואם לא שמשה, אין צריכה להמתין ארבעה ימים אלא מעת ששמשה. והגם שאנחנו מחמירים בחומרא על חומרא, מכל מקום בנדון זה יותר טוב שלא להחמיר.

שו"ת נודע ביהודה מהדורה תנינא - יורה דעה סימן קכה (עיין ג"כ בדגמ"ר)

תשובה לכבוד אהובי ידידי וחביבי הרב הגדול המופלא ומופלג בתורה ויראה החכם השלם במעלות ומדות כבוד שמו מוה"ר לייב איגר נ"י מהלברשטאט:

מכתבו מן א"ח סכות העבר קבלתי ואמנם רבו הטרדות מכל צד ובפרט בבוא מכתבו היה עת האסף זמן קהלה לכל התלמידים ותחלת הזמן גרמא דעצירה והנחתי מכתבו למשמרת ובין כך לא פסקו הטרדות ולא ראיתי במכתבו דבר נחוץ לשעה והרחבתי הדבר ויאמין לי שעד אתמול לא עיינתי במכתבו, ועתה אשיב על שאלותיו על ראשון ראשון לציון. **על דבר מורה אחד שהורה הלכה למעשה באשה שטבילה ואחר טבילה קודם ששימשה ראתה דם ובעלה היה בעיר שתמנה תיכף ז' נקיים. הנה המורה הזה לא הורה כראוי כי מי הוא זה אשר ירים יד בתורת משה הוא הרב רמ"א סימן קצ"ו ושני האחרונים הש"ך והט"ז הסכימו על ידו וכבר נתפשט המנהג כן בכל מדינות פולין ואשכנז וא"כ איך מלאו לבו של המורה להקל בלי שום צורך ודחק וראוי המורה הזה לגעור בו אבל לענשו באיזה עונש אין אני רואה כי מאוד אני תמה על קדמוניו שהחמירו בדבר זה חומרות יתירות וגוף דין זה שפולטת שכבת זרע ממש תסתור בזיבה אפילו בזבה דאורייתא אינו מוסכם מכל הפוסקים ודעת הראב"ד שלא אמרו דבר זה אלא לטהרות ולא לבעלה. והנה טעמו של הראב"ד הובא בתה"א בית שביעי שער חמישי מדאמר ר"ש בנדה דף ס"ז ע"ב ואחר תטהר אחר מעשה תטהר אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן שמא תבוא לידי ספק נמצא שהתורה התירה לה לשמש ביום השביעי ומסתמא לא אמרה תורה שתשמש ותשאר במטה ולא תתהפך וא"כ הרי תפלוט ושמשה זבה למפרע. א"ו שאין פולטת ש"ז סותרת רק לטהרות ולא לבעלה ורבינו יונה דחה ראייתו לפי שאין ש"ז סותר ביום השביעי דמקצת היום ככלו וכן הובאו דברים הללו ברבינו אשר פ' בנות כותים. וטעם הדבר שש"ז אינו סותר ביום השביעי ודם סותר אפילו ביום השביעי הוא משום דדם סותר כל המנין לכן סותר עד הערב של יום שביעי אבל ש"ז שאינו סותר אלא יומו לכך ביום השביעי נשאר מקצת היום:**

ואני אומר דראיית הראב"ד נכונה דתינח זה לפי האמת שש"ז אינו סותר כל המנין רק יומו אבל אי הוה ש"ז סותר כל ז' ודאי שהיה סותר גם ביום השביעי ולפ"ז קשה הרי בפ' בנות כותים דף ל"ג בעי רמי בר חמא פולטת ש"ז מהו שתסתור בזיבה כו' אמר רבא לפום חורפא שבשתא נהי נמי דסתרה כמה תסתור תסתור ז' די כבועלה כו'. והנה זה אינו כ"כ ראייה הכרחית למימר שדי כבועלה ויותר ה"ל לרבא למימר תסתור שבעה א"כ גם ביום ז' סותרת ורחמנא אמר אחר תטהר אחר מעשה תטהר ולפי הנראה רבנן דדרשו אחר תטהר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ור"ש דדריש אחר מעשה תטהר לא פליגי מר אמר חדא כו'. אלא ודאי מדלא הוכיח רבא מזה מכלל דכל דין שכבת זרע שסותר אינו רק לטהרות ולא לבעלה וכדברי הראב"ד. ואמנם גוף ראיית הראב"ד אינו אלא למאן דמפרש אחר מעשה תטהר לתשמיש אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן לשמש נמצא מדאורייתא מותרת לשמש. אבל לפירש"י ותוס' בדף ס"ז ע"ב בד"ה אבל אמרו חכמים כו' אחר תטהר היינו הטבילה שמותרת לטבול ביום שביעי אבל אמרו חכמים אסור לעשות כן היינו שאסרו הטבילה א"כ איכא למימר שבאמת התשמיש אסור מן התורה משום פולטת ש"ז ועכ"פ לדעת הראב"ד אין מקום בזמננו לפליטת ש"ז לסתור שאין לנו טהרות. ודעת ר"ת הוא שדוקא במשמשת עם הזב ופולטה ש"ז של זב הוא שסתרה משום צחצוחי זיבה הובאו דבריו ג"כ ברשב"א וברא"ש שם ור"י הזקן בעל התוס' ורבינו יונה המחמירים בדבר והרשב"א שם כתב שכל הגאונים והרי"ף שלא הזכירו דבר זה משמע דס"ל כהראב"ד וכן הכריע הרשב"א להלכה אלא שמסיק שבעל נפש יחמיר לעצמו כדברי ר"י הזקן והנה החמיר ר"י הזקן בדבר זה שלא תתחיל עד יום ה' לשימושה שמא תפלוט. ואמנם זה בזבה גדולה שראתה ג' ימים אבל ברואה רק יום אחד שאין כאן הצרכת ז' נקיים מה"ת כלל רק חומרא דר"ז שבנות ישראל החמירו על עצמן שסופרות ז' נקיים ושנחמיר גם בזו שלא תמנה עד יום ה' לשימושה זה חומרא גדולה. ואמנם

הרשב"א שם כתב בפירוש שאם ראתה והפסיקה בו ביום צריכה להמתין כן וכן הוא בטור סימן קצ"ו והוא מפורש בדברי התוס' בדף ל"ג ע"א בד"ה רואה היא שכתבו שגם בדין חומרא דר"ז הדין כן שמסתמא כעין דאורייתא תיקון:

ואני אומר שבדבר זה היה לי לדון שהרי הרשב"א יפה דבר שהגאונים והרי"ף בודאי סברי כהראב"ד מדהשמיטו דין זה ואמנם הרב ב"י בסימן קצ"ו כתב שאין ראה מדהשמיטו הרי"ף שכמה דינים השמיט הרי"ף כי דרכו להשמיט מה שאינו מצוי וגם זה אינו מצוי שרוב הנשים דרכן להמשיך ראייתן חמשה או ששה ימים ואינן צריכות לדין זה עכ"ל הרב". ואני אומר שדבריו דחוקים וכמה נשים רואות יום או יומים ופוסקות. ואמנם אומר אני דהוה ליה להב"י למדרש ביה מרגניתא בכוננת הרי"ף ודריש ביה חספא אחר מחילת כבודו:

והנראה לפענ"ד בכוננת הרי"ף והגאונים שהשמיטו דבר זה דסתירת ש"ז לא משום דס"ל כהראב"ד אלא משום דהתוספות דף ל"ג ע"א בד"ה רואה היא שכתבו אומר ר"י דמשכחת בשמשה בהיתר שתסתור ע"י פליטה אחר ראיית ג"י רצופים דקיימ"ל כרבנן דר"ע דבעינן שש עונות שלימות כו' ע"ש בתוספות. ולפי זה לדעת הרמב"ם בפ"ה משאה"ט שאין פולטת מטמאה רק עד שלש עונות לא משכחת דין זה בהיתר כלל כי אם בעברה ושימשה באיסור ודבר זה ודאי לא שכיח. ולכך לא הביאו הרי"ף והגאונים הך דפליטת ש"ז לפי שהם ס"ל כהרמב"ם שאין ש"ז מטמא רק ג' עונות ולא משכחת רק באיסור ולא שכיח אבל דברי הרב"י דחוקים ועוד שהרי חזינן שהרי"ף הביא בהלכות נדה הך דתיקן רבי בשדות ושוב הביא חומרא דר"ז שרואה טיפת דם כחרדל יושבת ז"נ ולדברי הב"י למאי הלכתא הביא הך דר"ז הא לא שכיח שתראה פחות מג"י רצופים וכיון שכבר כתב הרי"ף שאין בקיאינן בימי נדה וזיבה ממילא צריכה ז"נ. א"ו דשפיר שכיח שרואה יום אחד בלבד ודלא כב"י:

ומעתה לפי תירוצי בדעת הרי"ף שהשמיט הך דפליטה משום דלא משכחת בהיתר ממילא מוכח דהרי"ף גם בהא לא ס"ל כדעת התוספות שכתבו דאפילו בחומרא דר"ז ג"כ אמרו שפולטת ש"ז סותרת דאי ס"ד דהרי"ף ס"ל בזה כהתוספות אכתי היה לו להביא הך דפליטת ש"ז שהרי חומרא דר"ז משכחת לה בשימשה בהיתר קודם שראתה דם ביום ההוא ושוב פולטת ביום שלאחריו וסותר ואם שימשה באחד בשבת שעה קודם הלילה ותיכף אחר התשמיש ראתה דם והפסיקה בטרהה אי אפשר לה למנות ז"נ כי אם מרביעי בשבת ואילך שהרי אם תפלוט ליל שלישי בשבת עדיין הוא תוך ג' עונות. א"ו דסובר הרי"ף דבחומרא דר"ז שהנקיים הם מדרבנן לא סתרה בפליטת ש"ז ולהרמב"ם ג"כ בודאי בראתה יום א' ומשמרת ז"נ משום חומרא דר"ז לא סתרה שהרי טעמם של התוספות הוא משום כעין דאורייתא תיקון ואם נימא שבחומרא דר"ז לא תסתור תעשה כן בנקיים של זבה ממש וזה שייך לדעת התוספות שפולטת עד שש עונות ומשכחת לה גם בזבה דאורייתא ששימשה בהיתר ותפלוט תוך ימי הספירה אבל להרמב"ם דלא משכחת בזבה דאורייתא שתפלוט בימי נקיים כי אם בשמשה בנדתה ולא שייך לגזור בחומרא דר"ז משום זיבה דאטו חיישינן שתשמש נדה לכתחלה. ומעתה כיון דבראב"ד לא נזכר פליטת ש"ז לגבי בעלה כלל ולר"ת הוא דוקא ש"ז של זב ולהרי"ף והרמב"ם והגאונים דוקא בזבה שראתה ג"י אבל לא בחומרא דר"ז לא ידעתי למה החמירו הקדמונים כל כך מהרי"ק ומהרא"י לגזור עוד לא שמשה אטו שמשה. אבל כיון שכבר קדמונים אחזו שער והרמ"א והאחרונים הסכימו מי יבוא אחר המנהג ועכ"פ אין לענוש את המורה ודי לגערו בניזיפה שלא יוסיף להבא להקל בדבר. ובפני יהושע ראיתי שמיקל בראתה תיכף אחר הטבילה קודם ששימשה ופשוט שהט"ז בס"ק ד' מחמיר גם בזה שהרי לא הקיל רק בראתה תיכף אחר חופתה שלא באה עדיין לכלל תשמיש:

ואני תמה על הפני יהושע שמה בכך שראתה אחר הטבילה ומה בין זו לשאר אשה שלא שימשה כמה ימים שמחמיר רמ"א ולומר שחולק בזה על רמ"א קשה שהרי מתחלה רצה להביא ראה לדבריו מדברי רמ"א אלא שדחה שאין משם ראה ע"ש. אבל עכ"פ אנו רואין שעכ"פ בצד האפשר היה אצלו שרמ"א מסכים לדין ההוא וגם סיום דבריו שכתב אבל אין נראה כי ההמתנה עצמה בלא שימשה היא חומרא יתירא כו' עיין בפני יהושע בסימן י"ב בסופו. משמע שההמתנה בלא שימשה היא חומרא יתירא ולכן אין להוסיף עכ"פ חומרא בזו שראתה תיכף אחר הטבילה ולא ידעתי מה בין זו לשאר אשה שלא שמשה ואולי כוונתו למ"ש לעיל שההמתנה בלא שמשה אפילו בראתה ג"י שהיא זבה גמורה היא חומרא ואיך נוסיף להחמיר בראיה אחת שהוא רק חומרא שהחמירו בנות ישראל. ואמנם בתה"ד משמע להחמיר אף בראיה אחת ובלא שימשה ואולי לראות לאחר הטבילה תיכף קודם תשמיש הוא מלתא דלא שכיחא ולא גזרו בזה. ולפי שגוף חומרות הללו אין להם על מה שיסמכו ולכן הרוצה לסמוך בזה על בעל פ"י מי ימחה בידו לענוש עבור זה. אבל המנהג הפשוט כדברי הט"ז. דברי הד"ש:

שו"ת חתם סופר חלק ב' (יורה דעה) סימן קנז

שלום להרב המופלא כבוד מהו' דוד כ"ץ נ"י אב"ד דק"ק רעטע יע"א.

שאל שאל מעלתו אם יש להתיר ליולדת הטובלת תוך מלאות דהיינו מ' לזכר ופ' לנקבה וחזרה וראתה באותן הימים אם תתחיל לספור נקיי' השניי' האלו אחר ד' לשימושה דלא גרע מכלה הטובלת לדם בתולים שכ' מהר"ל מפראג שאין להחמיר להצריכה ה' ימים וכן הסכים ט"ז ס' קצ"ו סק"ה ועוד דכלה חמירא דהרי בש"ס חזרו ונמנו בנדה ס"ה ואפ"ה הקיל מכ"ש ביושבת על דם טוהר דלא מצינו בש"ס חומרא זו כ"ש שיש להקל אלו דבריו.

יפה כוון בסברא וק"ו שלו אך גם עינינו לנוכח הביטוי מ"ש רמ"א /ו"ד/ בסי' קצ"ד ססעי' א' דנהגו לטבול על ראי' דם טוהר ודינו כדם לכל דבר שאין לחלק בשום דבר ככל מנהגי נדה וחומרותי' ומי יבוא אחר המלך את אשר כבר עשאוהו...

ומיהו טעמא בעי ולכאורה ק"ו דמעלתו פריכא הוא לפמ"ש ח"ץ בתשו' סי' ח' לתת טוב טעם מה שנוהגי' בקצת מקומות שלא לטבול עד אחר מ' לזכר מ' לפי לנקבה כר"ת ולא נהגו כן במפלת וכו' הטעם משום ביטול פו"ר = פריה ורביה = לא רצו להחמיר משא"כ ביולדת ולד קיימא שעל הרוב היא מינקת ולא תתעבר ואין כאן ביטול פו"ר ע"ש וא"כ ה"נ יש לחלק בין טובלת על דם בתולים דאיכא ביטול פו"ר לא החמירו ובין טובלת על דם טוהר דליכא ביטול פו"ר החמירו אך לפ"ז במפלת הי' לנו להקל שתתחיל לספור ביום ה' לשימושה דאיכא נמי ביטול פו"ר וק"ו דמעלתו כראי מוצק אך י"ל מטעם אחר דהא ש"ס ערוך בפ"ע דהיושבת על דם טוהר אסורה לשמש בליל מ"א ובליל פ"א אלא שהפוסקים לא הביאו זה ומבואר הטעם בב"י על פי דברי הרא"ש דפ' המפלת דהטעם הוא משום כיון שהורגלה לטהר הדם של ימי טוהר הוצרכו חז"ל לאוסרה על בעלה עונה א' שתדע להפריש בין ימים שעברו לימים הבאים א"כ בזה"ז שאין בועלים על דם טוהר לא בעי להפריש עונה א' ועט"ז סי' קצ"ד סק"ב וא"כ י"ל ס"ל לרמ"א דאי לא יהבא לה כל חומר דם נדה ממש על כרחך צריכה להפריש עונה א' שתדע לחלק בין ימים שעברו לימים הבאים נמצא אין כאן ביטול פו"ר דמה שמרויח בקדימת ליל א' יפסיד בהפרשת עונה ליל מ"א ופ"א ומכ"ש במינקת שאין כאן ביטול פו"ר כלל ע"כ לא פלוג בין דם לדם ול"ד לדם בתולים דאיכא ביטול פו"ר כנ"ל בטעם הדבר ומ"מ הדין דין אמת שגם יושבת על דם טוהר צריכה להמתין ה' ימים קודם שתספור נקיים ואסיים בברכה. פ"ב יום ד' ז"ך טבת קע"ד לפ"ק. משה"ק סופר מפפ"דמ.

שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן קעט

...וזאת שנית ונפשו אותה לדעת דעתי הקלושה בנידון אשה ששינתה וסותה פעמיים בכל חדש באופן שקשה ורחוק שתזדמן שתטבול לנדתה כי עד שהראשונה פקודה שני' ממהרת לבוא ואם יזדמן לה ליל טבילה יהי' בעונה שוסתה מחר ביומו ולדעת הש"ך יש להחמיר כראב"ן לפרוש לילה שלפני אותה העונה א"כ אשה זו סופה להתגרש מבעלה ח"ו כי לא קיים פ"ו = פריה ורביה = עדיין ונפשו בשאלתו אם יש למצוא לה ב' היתרים (א') לשמש בליל הסמוך ליום שעונתה ביום (ב') אם יארע שתראה מיד אחר טבילה טרם ששמשה להקל שלא תצטרך להמתין שש עונות ותספור ז' נקיים מיד שתפסוק לראות.

הנה בדין זה האחרון נראה פשוט דיש להקל כיון הא דנהיגי' להמתין ששה עונות אעפ"י שלא שמשה הוא רק משום לא פלוג בין שמשה ללא שמשה ואין להחמיר בלא פלוג כמו בגוף הדין עצמו כמ"ש תה"ד ומייתי מג"א רס"י תמ"ז ע"ש וה"נ אינו אלא משום לא פלוג ויש להקל בכה"ג ולכה"פ תמתין ג' עונות דהרי לרמב"ם דפסק כרבנן דר' יוסי סגי בג' עונות וחששא דבין השמשות חששה רחוקה היא והא דמחמרי' ששה עונות כר' יוסי חומרא בעלמא הוא כמ"ש מג"א סי' תצ"ד ונ"ל ראי' משלהי מס' מגלה דקדמאי הוה קרו בשבועות בפ' אמור ז' שבועות תספור לך ושנו מנהגא קדמאי וקרו בחדש השלישי ופירש"י משום דנתנה תורה והנה למקרי בענינא הוא ממרע"ה תיקון לישראל מקרא וידבר משה את מועדי ה' עיין ברייתא סוף מס' מגלה וגם כל תוס' שם במשנה אחרונה דמס' מגלה דבימי התלמוד לא הוה מפקי' ב' ספרים לקרות בשני פ' קרבנות נמצא לא הוציאו אלא ס"ת א' ומדשינו מנהג קדמונים דהוו קרי מענינא דשתי לחם דויום הבכורים וקרו בחדש השלישי הרי לא קרו כלל בענינא דיומא ועברין על תקנת מרע"ה שהרי יום נו"ן /נ' /לספירה שהוא וי"ו /ו' /סיון הוא י"ט של שבועות בודאי ויום הבכורים הוא יום מתן תורה איננו למאי דמצריכי' לפרוש ששה עונות כר' יוסי ובז' ניתנה תורה אפי' אי נימא מה שנוהגים לומר יום מתן תורתנו ר"ל זמן מתן תורה לולי הוסיף משה יום א' מ"מ אקריאת התורה והוא מפורש בש"ס קשי' כנ"ל אע"כ קיי"ל כרבנן דלא הוסיף יום א' יום מ"ת = מתן תורה = הי' ביום וי"ו והוה בחדש השלישי מענינו של יום וכיון דאפסק הלכתא כרבנן א"כ מה שמחמירין להצריך לענין ספירת ששה נקיים ששה עונות חומרא בעלמא הוא ועוד מחמרי' להצריך ה' ימים משום חששא בה"ש = בין השמשות = ולהחמיר עוד אפי' לא שמשה תמתין ג"כ ה' משום לא פלוג וחומרות יתירות נינהו ותוספת טהרה וישראל קדושים אך היכא דאיכא למיחש שתצא אשה מיד בעלה עי"ז פשיטא שיש להקל לכה"פ אחר ג' עונות ואם טבלה במש"ק וראתה אחר הטבילה קודם תשמיש תחל לספור ז' נקיים ביום ג' ותפסוק בטהרה בה"ש דיומ' ב' נגהי ג'...

שו"ת חתם סופר חלק ב (יורה דעה) סימן קפח

שלום רב יבוא ויקרב להאי מרבנן המופלא עושה פלא כש"ת מהו' אברהם נ"י. כהיום הגיעני נועם מכתבו ונפשו בשאלתו אודות אשה א' מצא' כתם והראתה לחמותה ואמרה שהוא טמא שוב הראתה למרשעת א' ואמרה שאם הכתם חולף הולך ע"י רוק הרי הוא טהור וסמכה האי שטית על המקיל ושמש' עם בעלה ואח"כ כשנודע הדבר לחמותה צוחה כי כרוכי' ואז מבלי שאלת חכם חזרה וספרה נקיים מיד מבלי שתמתין ה' ימים מחשש פליטת ש"ז = שכבת זרע = ועתה נסתפק מעלתו אי יש להקל בדיעבד שיעלו לה הנקיים או לא וגם מסתפק בקבלת תשובה להבעל והאשה ששמשו נדה.

...א"כ ממילא ברואה רק יום א' דלית כאן שום חשש דאורי' ורק משום לא פלוג סופרת ז' נקיים ולא שייך לא פלוג לענין סתירת פולטת כיון דהך סתירה לא שכיחא דרוב נשים נמשכת ווסתן ה' או וי"ו /ו' /ימים ובמידי דלא שכיחא לא אמרי' לא פלוג רבנן לכאורה תדע שכן הוא דאל"כ אכתי ה"ל להרי"ף להביא דין מצאה על העד דסותרת ע"י פולטת ש"ז דאז אין נמשך ראייתה אע"כ כנ"ל וזה נ"ל סברת החולק ומקיל בספר התרומה הנ"ל ועוד נ"ל סברא אחרת דהא הקשו הראשונים היכי מצינו כיוצא בזה שטיפת דם כחרדל גורמת ז' נקיים ותירצו מצינו כן ביושבת בתוך הנקיים ורואה טפה דם דסותרת וצריכה ז' נקיים ועיין תר"י פ' אין עומדין ור"ן פ' בני העיר נמצא דכל עיקור ז' נקיים על ראי' א' אינו אלא משום לתא דרואה וסותרת וידוע דהסותרת בתוך ימי ליבונה אינה צריכה להמתין ה' ימים א"כ ה"נ רואה ע"י עד נמי אין להחמיר כן ה' ראוי לומר אך הואיל ובעה"ת הנ"ל מחמיר להדי' אפי' בכתם א"כ די לנו להקל בנידון דידן בכתם בדיעבד אבל בלכתחלה אפי' בכתם חלילה להקל ובעד הבדוק אפי' בדיעבד לא הייתי מקיל.

שו"ת הר צבי יורה דעה סימן קנז

אופנים להמעטת ימי רחוקה ממנו לאחר ראייתה. **ע"ד שאלתו באיש יר"ש שאין לו בנים, והרופאים אומרים שהגורם לזה הוא זמן הקצר בין וסת לוסת, ולכן מבקש האיש למצוא דרך היתר שאפשר למעט ימי ריחוקה ממנו אחר ראייתה, ואולי עי"ז יזכה להבנות ממנה.**

הנה, הרמ"א ביו"ד (סימן קצו סעיף יא) כתב: שעכשיו אין לחלק בין שמשה עם בעלה ללא שמשה וכל אשה שרואה אפילו כתם צריכה להמתין ה' ימים עם יום שראתה בו ותפסוק לעת ערב ותספור ז' נקיים וכן נוהגין במדינות אלו ואין לשנות. אבל בפתחי תשובה שם (ס"ק טו) הביא בשם השל"ה שכתב וז"ל: מעשה בא לידי באשה אחת שהיה יום ד' לנדתה ולא שמשה עם בעלה בלילה שקודם ראייתה והתרתיה לה ללבוש לבנים ביום ד' ולהתחיל לספור ביום ה', כי אם היתה מתחלת לספור ביום ו' אז היה בא ליל טבילה בליל שבת שאחר יום טוב ומוטב שגניח חומרא זו כדי לקרב הטבילה לחפיפה, עכ"ל. ומסתברא שגם בנ"ד הוא שעת הדחק שאולי עי"ז תבוא לידי הריון ויכולה ללבוש לבנים ביום ד' ולהתחיל לספור ביום ה'.

אולם אם כל התרופה של אשה זו היא לקרב את המגע עם בעלה שיהא סמוך יותר לזמן ראייתה, ואם כל ראייתה אינה נמשכת יותר מיום או יומים, ישנה עצה שתוכל לפסוק בטהרה באותו יום שפוסקת ראייתה ותמנה למחרת ז' נקיים, והוא שתטבול לסירוגין דהיינו אם ראתה בא' בניסן לא תטבול באותו חודש כלל ותשאר בטומאתה עד ראייתה השניה ואח"כ ביום שתפסק ראייתה השניה אינה צריכה להמתין כלל ויכולה לעת ערב לפסוק בטהרה ותמנה למחרת ז' נקיים. וזה עפ"י דברי הש"ך (סימן קצו ס"ק כב) שכתב וז"ל: צריכה להמתין ה' ימים בין אם שמשה ובין אם לא שמשה היינו מתחלתה ומשום טעמא דש"ז, אבל אם תוך ימי ספירתה או אחר ה' ימים נתקלקלה וחזרה וראתה דם או כתם פוסקת באותו יום בטהרה ומונה למחרת זשה פשוט, עכ"ל. ומסתברא דזה שכתב הש"ך וחזרה וראתה דם תוך ימי ספירתה לאו דוקא הוא, אלא אפילו אחר ימי ספירתה כל זמן שלא טבלה ונשארה טמאה, דזיל בתר טעמא, דהא כל הטעם של הש"ך הוא שמכיון שהיתה טמאה והיתה אסורה לשמש אין הגזירה של שמשה אטו לא שמשה, ואין הטעם של ש"ז, וממילא שה"ה אפילו אחר ספירת נקיים כל זמן שלא טבלה ונשארה בטומאתה והיתה אסורה לשמש לפני ראייתה.

ואף שיש לחלק בין אם ראתה בתוך ז' נקיים (כמ"ש הש"ך), דלא היה בידה כלל לטבול ולשמש עם בעלה, ובין אחר ז' ימי ספירתה שהיה בידה לטבול ולשמש לפני ראייתה, ולומר שמכיון שהיה בידה לטבול ולשמש שוב ישנה הגזירה לא שמשה אטו שמשה. אבל בדברי האחרונים מבואר שגם בראתה אחרי הז' נקיים כל זמן שלא טבלה והיתה אסורה לשמש עם בעלה לפני ראייתה אינה צריכה להמתין. ויעויין בסדרי טהרה (סימן קצו סעיף לט) שהיבא בשם בעל מנ"י בספרו סולת בלולה וז"ל, ואפשר דאף אם ראתה מיד אחרי טבילתה קודם שבאה לבית בעלה כלל דפוסקת באותו יום, כי בלא"ה בלא שמשה הוא חומרא גדולה והבו דלא לוסף עלה, דהלא אם היתה מאחרת טבילתה שעה או שעתים והיתה רואה מותרת ללבוש לבנים וכי משום שטבלה ולא באה כלל לבית בעלה מי גרע, הרי שפשוט לבעל המנ"י שאם היתה מאחרת את הטבילה שעה או שעתים והיתה רואה לפני הטבילה מותרת ללבוש לבנים וא"צ להמתין אעפ"י שבידה לטבול, ויעו"ש עוד בסדרי טהרה שמביא בשם מעיל צדקה שכתב בתוך הדברים: ואילו ראתה קודם הטבילה לא היו מחמירין עליה לספור יותר מז' נקיים וכו', וגם בראתה אחר הטבילה לפני שנזקקה עם בעלה הביא שם שיש מקילין בזה. אמנם בזה הוא מצרף עוד טעם משום דהוי מילתא דלא שכיחא אבל בראתה לפני הטבילה שהיתה אסורה לשמש עם בעלה לפני הראיה משמע שם שפשוט לו שא"צ להמתין מטעם שכתב הש"ך, דמכיון שהיתה טמאה לפני ראייתה והיתה אסורה לשמש ל"ש הגזירה לא שמשה אטו שמשה, ואף להחולקים שם בטבלה ועדיין לא נזקקה לבעלה מ"מ בראתה לפני הטבילה משמע שם, דלכו"ע א"צ להמתין יותר מז' נקיים.

ועובדא הוי באשה שהיתה רואה כל ארבעה עשר יום ולא נמשכה ראייתה יותר מכמה שעות, והוריתי לה שתטבול ותטהר לסירוגין פעם אחת אחר שתי ראיות וכנ"ל.

ערוך השולחן יורה דעה הלכות נדה סימן קצו

סעיף לט

האמנם אחרי כל החומרות שנתבארו מ"מ נראה דזה אינו אלא עכ"פ כשבעלה בעיר דאפשר לבא לידי תשמיש אבל כשאינו בעיר לא שייך חומרות אלו דמה תפלוט כיון שאין כאן תשמיש כלל וכן כתב אחד מהגדולים [ב"ח] אבל מפרשי הש"ע כתבו דגם בזה אין חילוק דבכל עניין קבלו עליהן חומרא זו [ט"ז סק"ז וש"ך סק"כ] וכן הוא המנהג הפשוט בכל תפוצות ישראל ויש מי שרצה להחמיר עוד דאפילו ראתה קודם שימושה אחר טבילתה שתמתין מלמנות ז' נקיים עד ה' או ו' ימים [נוב"י תנינא ס"י קט"ה] מטעם שהרי ראויה לביאה ואין שום טעם בדבר זה וכבר דחו כמה גדולים דברים אלו וזהו ממש כראתה בתוך ימי ספירתה שמתחלת למנות מיד כשפסקה ליום המחרת וכן עיקר לדינא [ס"ט סקל"ט ומנ"י ומע"צ] וחשבינן יום עד הלילה אף שכבר התפללו הקהל תפלת ערבית ואף אם גם היא התפללה [ש"ך סקי"ט] והכלה אחר בעילת מצוה תוכל למנות מיום ה' לשימושה כיון דאין זה דם נדה רק דם בתולים [ט"ז סק"ה ועי' ש"ך סק"כ שכתב דאפילו כלה אינה סופרת ז' נקיים עד יום ה' לראייתה אף על פי שעדיין לא בא החתן לעיר וכו' עכ"ל ואינו מובן מה שייך אצלה פליטת שכבת זרע הרי עדיין לא נבעלה וכבר תמה עליו בדגמ"ר וגם מ"ש הדגמ"ר דזהו בראייה ראשונה וכו' ע"ש ג"כ לא אבין דמה בכך וכמדומני שאין המנהג כן והכלה מתי שהיא טהורה מפסקת בטהרה ומונה ז' נקיים ודע דכל מקום שאמרנו ראתה בתוך ימי ספירתה ה"ה ראתה בתוך החמשה או הששה ימים שבין הראייה לימי הספירה כיון שראתה לאחר שהופרשה מבעלה שוב אין כאן חשש פליטת שכבת זרע ודו"ק]: